

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsprøverne

i

AALBORG KATHEDRALSKOLE

i Juni og Juli 1883.

Aalborg.

Trykt hos Oluf Olufsen.

1883.

Indbydelseskraft

til

Afgangs- og Aarsprøverne

i

AALBORG KATHEDRALSKOLE

i Juni og Juli 1883.

Aalborg.

Trykt hos Oluf Olufsen.

1883.

Efterretninger

om

AALBORG KATHEDRALSKOLE

for

Skoleaaret 1882—83

af

D. H. Bøggild.

I. Lærerne. Fag- og Timefordelingen.

Efter den konstituerede Lærer cand. theol. Holms Forflyttelse til gejstligt Embede i Slutningen af forrige Skoleaar gik Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet ind paa, at der maatte blive ansat 2 nye Lærere ved Skolen, hvilket Rektor af flere Grunde ansaa for ønskeligt. Under 23de Juni 1882 beskikkedes da cand. theol. *Carl Sophus Magdalus Wendelboe* og cand. math. *Jens Simmelkjær Asmussen* til at være Timelærere her fra Begyndelsen af det nye Skoleaar, den først nævnte i Religion samt i Dansk og Historie i de lavere Klasser, den sidst nævnte i Mathematik, geometrisk Tegning og Frihaandstegning. Under 14de April 1883 bleve de begge konstituerede som Lærere ved Skolen. Hr. Pastor *Repsdorph*, der før Kandidat Holms Ansættelse besørgede Religionsundervisningen i 6te og 5te Klasse, har vist Skolen den Velvilje fra indeværende Skoleaars Begyndelse atter at overtage dette Hverv. For øvrigt er Undervisningen i Skoleaaret 1882—83 bleven givet af de samme Lærere som i det foregaaende Skoleaar.

Fagene have været fordelt mellem Skolens Lærere paa følgende Maade¹⁾:

<i>Rektor</i> : Latin i 6te og 1ste stud. Klasse,	
Græsk i 3dje S.....	20 Timer.
Overlærer <i>Dahlenborg</i> : Græsk i 6te og	
4de Kl., Fransk i 6te og 5te Kl.	
samt 4de S og 1 f.....	23 —

1) S efter en Klasses Nummer betyder studerende Klasse, M math.-naturvid. Afdeling af 4de S og 3die S, R Realklasse; 4 f, 3 f, 2 f og 1 f betegne de Afdelinger af Realklasserne, der undervises i 3 fremmede Sprog (Fransk, Tysk og Engelsk), 4 e, 3 e, 2 e og 1 e de Afdelinger af de samme Klasser, der kun undervises i 2 Sprog (Engelsk og Tysk); 3* er Betegnelse for den Underafdeling af 3dje Realklasse, hvis Disciple (endnu i Aar) ere bleve forberedte til Realafgangsexamen af lavere Grad.

Overlærer <i>Ovesen, R.</i> af <i>D.</i> : Matematik og Regning i 4de Kl., 3dje R, 3* og 2den S.....	21	Timer.
Overlærer <i>Ankjær</i> : Latin i 4de S, Græsk i 5te Kl., Tysk i 5te Kl., 2den S, 2den R og 1ste R	22	—
Adjunkt <i>Wulff</i> : Dansk i 6te og 4de Kl. samt i 2den R, Oldnordisk i 6te Kl., Latin i 2den S, Tysk i 6te Kl.	22	—
Adjunkt <i>Winde</i> : Matematik i 5te Kl., 3dje S og 2den R, geometrisk Tegning i 4de R, Naturlære i 6te, 5te, 4de R og 3dje R	23	—
Adjunkt <i>Henningsen</i> : Dansk i 5te og 3dje Kl. samt i 1ste R, Oldnordisk i 5te Kl., Latin i 5te Kl. og 3dje S	28	—
Adjunkt <i>Herskind</i> : Engelsk i 6te og 5te Kl. samt i 4de R og 2den R, Historie i 6te, 5te og 4de Kl. samt i 3dje R, Skrivning i 3 e, 3*, 2den S og 1ste Kl.	35	—
Adjunkt <i>Nielsen</i> : Naturhistorie og Geografi i 4de, 3dje, 2den og 1ste Kl. samt Engelsk i 3dje R.	31	—
Konstitueret Lærer, cand. philol. <i>Fabritius</i> : Tysk i 4de og 3dje Kl. samt i 1ste S, Fransk i 4 f, 3dje S, 3 f, 2den S, 2 f og 1ste S, Engelsk i 1ste R ...	33	—
Konst. Lærer, cand. theol. <i>Wendelboe</i> : Religion i de 4 nederste Klasser, Dansk i 2den S, Historie i 3dje S, 2den og 1ste Kl.	25	—
Konst. Lærer, cand. math. <i>Asmussen</i> : Dansk i 1ste S, Matematik i 1ste Kl. (baade S og R), geom. Tegning i 3dje R, 2 e og 1 e, Frihaandstegning i 4 e, 3 e og 3*, 2den R og 1ste R	28	—
Pastor <i>Repsdorph</i> : Religion i 6te og 5te Kl.	2	—
Timelærer, Pianist <i>Nathan</i> : Sang med alle Klasser	5	—
Adjunkt <i>Fabritius</i> (3 T.), Kaptajn <i>Bierberg, R.</i> af <i>D.</i> (8 T.), Kaptajn <i>J. Møller</i> (11 T.): Inspektion ved Gymnastikundervisningen	22	—
Oversergent <i>Tidemann</i> (8 T.) og fhv.		

Sergent *Nielsen* (14 T.): Gymnastik
og Svømning . . . . . 22 Timer.
Øvelserne i Skydning, hvori 6te, 5te, 4de M og
4de R deltagte, ledes af Kaptajn *Bierberg* med Assi-
stance af Sergent *Nielsen*.

Det hvert Fag tillagte Antal Timer ses af efter-
følgende Tabel:

	6. Kl.			5. Kl.			4. Kl.			3. Kl.			2. Kl.			1. Kl.		Sum	
	S.	Fæll.	R.	S.	Fæll.	R.	S.	Fæll.	R.	S.	Fæll.	R.	S.	Fæll.	R.	S.	Fæll.		R.
Dansk	2	2	2	M. 1'	2	1 + 1'	S. 1'	2	3 + 1'	2	4	2 + 1'	2	3	3	27			4
Odnordisk . . .	(2)	2	(2)	2	3	2	2	2	2	2	3	2	2	2	3	23			4
Tysk	(2)	(2)	2	2	f. e	f. e	3	f. e	2	2	f. e.	3	2	3	3	30			4
Fransk	4	4	2	2	f. e	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30			4
Engelsk	(2)	(2)	2	2	2	5	3	4	4	3	4	4	3	5	5	22			4
Latin	8	8	7	7	7	7	7	7	8	8	5 + 1'	5 + 1'	8	45					4
Græsk	5	5	S. 5	S. 5	M. 2'	2	M. 2'	2	2	2	2	2	2	20					4
Religion	1	1	M. 1'	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	15					4
Historie	3	3	2	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2	26					4
Geografi			2	2	2	1	1	1	1	1	2	2	2	13					4
Naturhistorie . .			2	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2	14					4
Naturalære . . .	3	2	S. 2'	2	2	2	S. 2'	2	2	2	2	2	2	9					4
Mathematik og Regning		1	M. 1	5	f. e	6	6	6	6	6	6	6	6	45					4
Geom. Tegning			S. 1'	1	1	1	S. 1'	1	1	1	1	1	1	5					4
Tegning			M. 1'	1	1	1	M. 1'	1	1	1	1	1	1	5					4
Skrivning			f. e	1	1	1	f. e	1	1	1	1	1	1	7					4
Sang	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	8					4
Gymnastik	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	22			4
I alt	37	37	37	37	37	37	37	37	37	37	37	37	37	340					4

De efter nogle Tal i Tabellen anbragte Tegn (', '», «) betegne Kombinationer af Afdelinger af samme Klasse, ( ) om et Tal betegner vedkommende Fag som valgfrit. I de danske Skitløber samt i den ene af de for Klassen bestemte latinske Timer har 1ste S været delt i to Underafdelinger, a og b, af hvilke a har haft Latin, naar b havde dansk Stil, og omvendt.

For Disciplene i 6te og 5te Kl. ere Tysk og Engelsk valgfri Fag. Af 6te Klasses Disciple har én, af 5te Klasses to valgt Tysk, de øvrige læse Engelsk.

Af Disciplene i 4de stud. Kl. have 3, af 3dje stud. Kl. ligeledes 3 valgt den mathematisk-naturvidenskabelige Retning; af omstaaende Tabel ses det, hvorledes de ere blevne sysselsatte i de 4de S og 3dje S tildelte græske Timer.

Af 3dje Realklasse have 3, nemlig J. S. Jepsen, J. J. Th. Nansen og P. J. F. Hansen, valgt at forberedes til *Realafgangsexamen af lavere Grad* og modtaget den for saadanne Disciple bestemte særlige Undervisning. De underkaste sig i Aar i Henhold til Minist. Skriv. af 3dje Jan. d. A. denne Examen, *som herefter ikke bliver afholdt mere*, i Slutningen af Maj Maaned.

2. Disciplene. Afgangsprøverne.

Ved Udgivelsen af Indbydelsesskriftet for forrige Aar var Disciplenes Antal 133. Af disse dimitteredes 5 stud. Disciple og 9 Realdisciple; desuden udmeldtes der før og efter Hovedexamen i Juli 1882 16 Disciple, nemlig: *V. Olsen* og *C. E. Pedersen* af 5te Klasse, *C. C. F. Moltke* af 4de stud. Klasse, *P. J. Spang* og *L. P. Heilmann* af 3dje stud. Klasse, *F. Henius* af 2den stud. Klasse, *V. H. Leth*, *R. Schneider*, *C. Larsen* og *L. A. Jensen* af 2den Realklasse, *E. Henius*, *H. W. R. Behrend* og *C. F. V. Rasmussen* af 1ste stud. Klasse, *M. F. Herskind*, *L. Larsen* og *C. A. F. C. Leth* af 1ste Realklasse, hvorimod der optoges 46 nye Disciple. I Løbet af dette Skoleaar ere følgende 8 Disciple udgaaede: *A. J. Andersen* af 4de stud. Klasse, *J. C. Nyholm* af 3dje stud. Klasse, *H. C. Bang* af 3dje Realklasse, *A. C. Boqsted* af 2den stud. Klasse, *L. C. Nansen* af 2den Realklasse, *H. C. Brønnum* af 1ste stud. Klasse, *E. A. Schjötz* og *C. C. Mortensen* af 1ste Realklasse; derimod er der optaget 1 Discipel.

Disciplenes Antal er saaledes nu 142.

I følgende Navneliste anføres Disciplene i de 4 nederste Klasser i den Orden, som tilkommer dem efter Middeltallet af de Nummere, som de have haft i de forløbne Maaneder af Skoleaaret. Da der i 6te Klasse — ligesom i tidligere Aar — ikke er givet daglige Karakterer, og *den daglige Karaktergivning fra 1ste Oktober 1882 ogsaa er ophørt i 5te Klasse*, anføres 6te Klasses Disciple i den Orden, de have haft hele Skoleaaret, 5te Klasses i den, de fik ved Sammentællingen for September (den sidst anførte, Jensen, blev først da optagen i Skolen). De med * betegnede Disciple ere optagne i dette Skoleaar, og disses Fornavne og Alder samt Faderens Stilling ere angivne.

6te Klasse.

1. *L. J. C. Ingerslev.* 2. *S. S. J. Hørlyk.*
3. *C. Hald.* 4. *A. F. Gad.* 5. *J. O. B. Petersen.*
6. *V. Terndrup.* 7. *C. L. Speyer.* 8. *M. K. Barfoed.*

5te Klasse.

1. *C. A. S. N. Petersen.* 2. *A. M. Andersen.*
3. *T. A. Müller.* 4. *C. P. Pedersen.* 5. *H. J. Panduro.* 6. *N. C. Hansen.* 7. *J. A. Bang Biering.* 8. *C. F. F. G. P. Rasmussen.* 9. *C. F. Dencker.* 10. *E. T. Malling.* 11. **Hans Kristian Søltøft Jensen* (født d. 8de Februar 1866, Søn af Skolelærer i Torslev pr. Øster-Svenstrup J. P. Jensen).

4de stud. Klasse.

1. *J. J. Nielsen.* 2. *H. C. Bang.* 3. *F. M. N. Dresing.* 4. *R. A. Olsen.* 5. *C. C. Clausen.*
6. *O. J. Rømer.* 7. *P. C. J. Mørch.* 8. *J. L. Ph. Ankjær.* 9. *H. Dam.* 10. *F. U. Johansen, M.*
11. *C. S. Wibroe, M.* 12. *V. Bierberg.* 13. *Poul Carl Wolff (født d. 6te September 1867, Søn af Kaptajn R. F. Th. Wolff i Aalborg). 14. *P. Jacobsen.* 15. *F. V. Lund.* 16. *C. G. Schöller, M.*

4de Realklasse.

1. *F. Hald.* 2. *A. H. Møller.* 3. *H. V. Møller.* 4. *J. A. Jensen.*

3dje stud. Klasse.

1. * *Christen Knudsen Christensen* (f. d. 23de September 1866, Søn af Husmand K. C. Christensen i Saltum—Hune Pastorat).
2. *B. B. Skott.*
3. *J. F. Møller.*
4. *C. S. Sørensen.*
5. *O. S. Gad.*
6. * *Leopold Wolff* (f. d. 17de November 1868, Broder til Nr. 13 i 4de stud. Kl.)
7. *C. P. J. Petersen.*
8. *C. C. L. J. Clemmesen.*
9. *T. Kerstens.*
10. *A. S. Worm, M.*
11. *T. R. Sørensen, M.*
12. *H. Repsdorph.*
13. *V. Strøyberg, M.*
14. *A. C. Møller.*
15. *Th. C. Schultz.*
16. *N. K. Strøyberg.*

3dje Realklasse.

1. *J. S. Jepsen, 3*.*
2. * *Vilhelm Heinrich Bentzien* (f. d. 13de November 1867, Søn af Distriktslæge C. Bentzien i Bælum).
3. *S. V. Jensen.*
4. *H. Gad.*
5. *H. Th. Toft.*
6. *V. Galster.*
7. *N. C. F. Voss.*
8. *J. J. Th. Nansen, 3*.*
9. *N. T. Christensen.*
10. *H. O. Jepmond.*
11. *P. J. F. Hansen, 3*.*
12. *Viggo M. A. F. Olufsen.*
13. *P. Vilhelm Olufsen.*
14. *A. O. Olufsen.*
15. *N. L. Bonnesen.*
16. *V. Herskind.*

2den stud. Klasse.

1. *M. P. Petersen.*
2. * *Theodor Østergaard* (f. d. 12te August 1867, Søn af Skolelærer L. J. Østergaard i Blenstrup pr. Skjørping).
3. *J. I. Jørgensen.*
4. * *Jacob Vøldike Vinter Bach* (f. d. 8de September 1868, Søn af afdøde Proprietær L. C. Bach til Borupgaard pr. Nibe).
5. *J. M. B. Reimuth.*
6. * *Johannes Jacob Kjeld Løchte* (f. d. 26de Maj 1869, Søn af Sognepræst for Als Menighed i Viborg Stift H. N. J. Løchte).
7. *C. V. Bahnsen.*
8. *F. Rahlff.*
9. *H. A. Schjötz.*
10. *V. Strøyberg.*
11. *N. Vesterby.*
12. *A. G. Bøving.*
13. *A. Svandholm.*
14. *N. A. Møller.*
15. *J. M. Møller.*
16. *C. S. Lund.*
17. *C. Z. Jensen.*
18. *L. G. Godskesen.*
19. *P. P. Svandholm.*
20. *R. C. Møller.*

2den Realklasse.

1. *H. V. Nielsen.*
2. *H. H. Kellermann.*
3. *H. L. L. Wiese.*
4. *J. E. Hemme.*
5. *A. L. Nielsen.*
6. *J. J. Bartels.*
7. *A. Th. Mørch.*
8. *J. E. Ehlert.*
9. *N. C. Zinck.*
10. *J. Jensen.*
11. *A. Bolwig.*

Iste stud. Klasse.

1. **Christian Frederik Marius Rohveder Broe* (f. d. 9de Februar 1871, Søn af Politibetjent P. C. Broe i Aalborg).
2. **Jens Christian Borch Krarup* (f. d. 11te August 1871, Søn af Bogholder, Kasserer ved Gasværket E. Krarup i Aalborg).
3. **Stephan Peter Nyeland Löchte* (f. d. 6te September 1870, Broder til Nr. 6 i 2den stud. Klasse).
4. **Jens Fink-Jensen* (f. d. 14de Juni 1869, Søn af forhenv. Lærer i Nørhalne H. Fink-Jensen, nu i Aalborg).
5. **Karl Peter Salicath* (f. d. 31te Januar 1871, Søn af Branddirektør, cand. phil. H. Salicath i Aalborg).
6. **Peter Christian Vilhelm Edvard Larsen* (f. d. 28de Marts 1869, Søn af Stationsforvalter J. C. Larsen i Svenstrup).
7. **Jens Christian Christensen* (f. d. 23de Oktober 1869, Søn af afd. Værtshusholder J. Christensen i Aalborg).
8. **Erik Larsen* (f. d. 5te Februar 1871, Søn af Jordbruger D. Larsen af Enggaarden ved Aalborg).
9. **Palle Louis Terndrup* (f. d. 25de September 1869, Søn af Prokurator C. M. Terndrup i Hune).
10. *K. J. Schultz*.
11. **Louis Henius* (f. d. 15de August 1870, Søn af Direktør J. Henius paa Dampmøllen ved Aalborg).
12. **Hans Christian Emil Kofoed* (f. d. 9de November 1869, Søn af Skibskaptajn H. M. Kofoed i Aalborg).
13. **Niels Frederik Sødning* (f. d. 8de November 1871, Søn af afd. Kjøbmand C. W. Sødning i Aalborg).
14. **Johannes Hopfe Sjelle Hansen* (f. d. 30te Maj 1870, Søn af Dyrlæge H. P. H. Hansen i Aalborg).
15. **Just Berg* (f. d. 31te Marts 1871, Søn af Brænderibestyrer L. Berg i Aalborg).
16. **Holger Ferdinand Møller* (f. d. 30te Oktober 1870, Søn af Kantor J. M. Møller i Aalborg).
17. **Christian Birger Schultz* (f. d. 21de Februar 1871, Søn af Boghandler Magnus A. Schultz i Aalborg).
18. **Niels Christian Christensen* (f. d. 30te November 1870, Søn af Smedemester J. C. Christensen i Aalborg).
19. **John Albert Leonard Holm French* (f. d. 21de April 1869, Søn af Proprietær J. French til Sortkjær pr. Kvissel).
20. **Bjørn Scholten* (f. d. 7de Oktober 1871, Søn af Overlæge E. Scholten i Aalborg).
21. **Rolf Bjarke Viggo Johansen* (f. d. 10de Oktober 1869, Søn af afd. Proprietær J. O. Johansen til Vivebrogaard).
22. **Theodor Hald*

(f. d. 17de Februar 1871, Søn af Herredsfoged Hald i Nørresundby). 23. *Aage Holm (f. d. 23de Oktober 1871, Søn af Kjøbmand Hans Holm i Aalborg). 24. *Ove Hald (Tvillingbroder til Nr. 22). 25. **Axel Vilhelm Oliver Rafn* (f. d. 25de August 1871, Søn af Fabrikant, cand. pharm. C. O. A. Rafn i Aalborg). 26. *Holger Behrend (f. d. 27de Juli 1870, Søn af Kjøbmand Valdemar Behrend i Aalborg).

Iste Bealklasse.

1. *J. A. Ahlefeldt Laurvig*. 2. *Carl Emil Fisch (f. d. 6te Marts 1870, Søn af Sadelmagermester N. A. J. Fisch i Aalborg). 3. **Henrik Wergeland Bekkevold* (f. d. 20de September 1870, Søn af Skibsfører P. C. Bekkevold i Aalborg). 4. *Erik Christensen (f. d. 13de Maj 1870, Søn af Skomagermester A. G. Christensen i Aalborg). 5. *Lauritz Christensen* (f. d. 6te Januar 1871, Søn af Gjæstgiver C. Christensen i Aalborg). 6. **Niels Juul Schmidt* (f. d. 16de November 1869, Søn af Bogholder J. C. V. Schmidt i Aalborg). 7. **Johan Robert Moritz Emil Tügel* (f. d. 2den Juni 1869, Søn af Mejeri- forpagter F. C. F. Tügel paa Gammelvråa pr. Sulsted). 8. *S. Hald*. 9. **Andreas Karl Jacob Beeken* (f. d. 14de September 1869, Søn af Overbanemester J. C. F. Beeken i Nørresundby). 10. *Mogens Mørch (f. d. 28de Februar 1871, Søn af Snedker- mester O. Mørch i Aalborg). 11. **Christian Frederik Jensen* (f. d. 25de Februar 1870, Søn af afd. Skovfoged N. Jensen ved Nørlund). 12. **Otto Gottfred Rasmus Birk* (f. d. 31te Oktober 1869, Søn af Landinspektør R. F. Birk paa Vadumtorp i Vadum Sogn). 13. **Valdemar Animitzbell Schjøtz* (f. d. 16de December 1868, Søn af Proprietær O. F. L. Schjøtz til Vesterneisig i Vesterhassing Sogn). 14. *Robert Holm (f. d. 20de Januar 1870, Broder til Nr. 23 i 1ste stud. Kl.).

Afgangsprøven for studerende Disciple i 1882.

Til denne indstillede sig 5 af Skolens Disciple, hvilke alle bestod Prøven med følgende Udfald:

	Udarbejdelse i Modersmaalet.		Forfatterlæsning.	Latin.		Græsk. fordobl.	Historie. fordobl.	Fransk. fordobl.	Oldnordisk.	Engelsk.	Naturlære.	Points og Hovedkarakter.
	1. Fri Opgave.	2. Bunden Opgave.		Extemp.	Version.							
J. Gad.	mg ÷	mg ÷	mg +	mg	mg ÷	g +	ug ÷	g	ug ÷	mg ÷	g +	90; 1steKar.
P. A. Heiberg.	mg ÷	mg +	mg	mg	mg ÷	mg +	mg	g +	mg +	ug ÷	mg +	96; 1steKar.
P. A. Petersen.	mg ÷	mg	mg	mg +	mg ÷	mg	mg	mg	mg ÷	ug ÷	mg ÷	96; 1steKar.
N. C. L. Stöchel.	g +	g +	mg	mg +	g +	mg +	mg +	mg ÷	mg	mg	mg ÷	94; 1steKar.
A. Pedersen.	mg ÷	mg ÷	mg	mg ÷	mg ÷	mg	mg ÷	g +	mg ÷	mg	g +	89; 1steKar.

I Censuren deltog foruden Skolens Lærere Professorerne *Steen* og *Gertz*.

Realafgangsexamen af højere Grad i 1882.

Til denne indstillede sig 7 af Skolens Disciple, der alle *bestod* Prøven med følgende Udfald:

	Dansk.	Tysk.	Fransk.	Engelsk. fordobl.	Natur- historic.	Geograph.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Naturalære.	Points.	
14	N. S. Jepsen.	mg ÷	mg ÷	mg ÷	ug	mg	ug	ug	mg	mg ÷	mg	78
	C. W. C. B. Clausen.	mg	mg	mg	ug ÷	mg ÷	mg ÷	ug ÷	g	mg +	g ÷	73
	V. R. H. G. Tügel.	mg ÷	g +	mg ÷	mg	mg	mg ÷	ug	mg +	ug	mg +	76
	A. Th. Stenersen.	g +	mg	mg +	ug ÷	g ÷	g	mg +	g	g	mg ÷	68
	A. N. P. K. Bøggild.	g +	g ÷	g ÷	mg ÷	g +	mg	mg +	mg	ug ÷	mg +	68
	J. Luplau.	g	tg +	g +	mg	tg ÷	mdl +	g ÷	mg	g	g ÷	40
	V. H. F. Wiese.	g +	g +	g +	g +	mg ÷	g ÷	g ÷	mg ÷	mg ÷	g +	60

I Censuren deltog foruden Skolens Lærere Professor Dr. phil. *Steen* og Adjunkt *Koch*.

Aarsprøven i 4de stud. Klasse i 1882.

Samtlige Klassens 10 Disciple bestod Prøven i sproglig-hist. Retning. En Privatist, **Viggo Pedersen**, underkastede sig og bestod Prøven i Afslutningsfagene, (undtagen i latinsk Stil). Udfaldet af Prøven ses af følgende Tabel:

	Dansk.	Tysk.	Fransk.	Latin. fordobl.	Græsk.	Natur- historie.	Geografi.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Points.
A. M. Andersen.	mg	ug ÷	mg +	ug ÷	mg +	mg +	mg +	mg +	mg	mg ÷	80
C. A. S. N. Petersen.	mg +	mg	mg ÷	mg +	ug ÷	ug	ug ÷	ug	mg	ug ÷	81
Th. A. Müller.	mg +	mg +	mg +	g +	mg +	mg	g	ug	mg	mg	75
J. A. Bang Biering.	mg	g +	g	g	mg +	ug ÷	g +	g	g +	mg	66
C. P. Pedersen.	mg	ug ÷	mg	mg	g +	mg ÷	mg +	g	g ÷	g	69
C. F. F. G. P. Rasmussen.	mg	mg ÷	mg ÷	mg ÷	g +	mg +	mg +	g	g +	g +	69
H. I. Panduro.	mg	g ÷	mg	mg	mg ÷	mg ÷	mg +	ug	ug ÷	ug ÷	75
C. F. Dencker.	mg ÷	mg ÷	mg	mg	mg +	ug ÷	g +	mg ÷	mg g	g +	73
N. C. Hansen.	mg	mg ÷	mg +	mg +	mg	ug ÷	g	ug ÷	mg ÷	g +	75
E. Th. Malling. Privatisten	mg ÷	g	mg ÷	tg	mg ÷	mg	mg +	mg	mg	g ÷	58
V. Pedersen.	—	mg	—	—	—	tg +	g ÷	—	g	tg	19

I Censuren deltog foruden Skolens Lærere Professor Dr. phil. **Gertz** samt Adjunkterne **Hauschultz** og **Koch**.

Til **Realfgangsexamen af lavere Grad** indstillede sig i 1882 med Skolens Samtykke *M. C. Madsen* og *C. K. Rafn*, der *bestod* Prøven med følgende Udfald:

	Dansk, skriftlig.	Dansk, mundtlig.	Tysk.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Arithmetik.	Geometri.	Skrivning og Tegning.	Points.
M.C.Madsen.	mg	mg	mg	ug	g	mg	mg	mg	mg	62
C. K. Rafn.	mg	g	g	mg	mg	ug	g	g	ug	57

Kun Skolens Lærere deltog i Censuren.

De af Skolen til denne Prøves skriftlige Del givne Opgaver vare:

1. *Dansk Stil, fri Opgave.*

Landmandens Arbejder i de forskjellige Aarstider.

2. *Dansk Stil, bunden Opgave.*

Bierne.

3. *Regneopgaver.*

1. A kjøber i Rusland 200 Td. Korn à 15 Rubler; Fragt osv. er $5\frac{3}{4}\%$ af Indkjøbsprisen. Ved Ind- og Udlosning spildes $\frac{3}{4}\%$ af Kornet. Efter 8 Maaneders Forløb sælges Kornet, og der tjenes 15% pro anno paa de udlagte Penge. Imidlertid er $\frac{1}{4}$ af Kornet beskadiget og sælges for $\frac{4}{5}$ af Indkjøbsprisen. Hvad sælges 1 Td. af det ubeskadigede Korn for i danske Penge? (1 Rubel = 1,20 Sk .)
2. Hvor mange engelske Fod udgjøre 22519 russiske Alen, naar 1 dansk Mil er 10437 russiske Alen, 1 dansk Favne er 835 franske Linier, og $1001\frac{1}{4}$ engelsk Fod er 135114 franske Linier.
3. $5x - 3y = 0,972$.
 $5y - 3x = 2,652$. x og y findes.

Den 3dje Februar 1883 underkastede Discipel i Kathedralskolens 3dje stud. Klasse *V. Strøyberg*, d. 26de April s. A. Exam. pharm. *U. Dræbye* sig her ved Skolen den for Farmaceuter anordnede Prøve i Latin og *bestod* begge Prøven, den først nævnte med Karakteren $g +$, den sidst nævnte med Kar. $mg \div$.

3. Skolens Beneficier.

- A. *De Beneficier, hvortil Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet udnævner* efter Rektors Indstilling, have i Skoleaaret 1882—83 været tildelte følgende Disciple:
- Fri Undervisning og højeste Stipendium (100 $\mathfrak{R}$):
L. J. C. Ingerslev og V. Terndrup.
- Fri Undervisning og mellemste Stipendium (70 $\mathfrak{R}$):
A. M. Andersen, Th. A. Müller og J. J. Nielsen.
- Fri Undervisning og laveste Stipendium (40 $\mathfrak{R}$):
H. I. Panduro, C. F. F. G. P. Rasmussen, C. P. Pedersen, O. J. Rømer, H. C. Bang og R. A. Olsen.
- Fri Undervisning: C. Hald, J. O. B. Petersen, N. C. Hansen, C. F. Dencker, C. C. Clausen, J. S. Jepsen, P. J. F. Hansen, M. P. Petersen og J. I. Jørgensen.
- Undervisning mod halv Betaling: B. B. Skøtt, V. Herskind, A. O. Olufsen, J. M. B. Reimuth, N. A. Møller, H. V. Nielsen, A. L. Nielsen, H. H. Kellermann, H. L. L. Wiese og A. Th. Mørch.
- Fri Undervisning som extraordinær Gratist (Lærersøn): J. L. Ph. Ankjær.
- Fri Undervisning som ordinære Gratister (i Henhold til Finansloven): C. K. Christensen og C. F. M. R. Broe.
- Højeste Stipendium (100 $\mathfrak{R}$): C. S. Sørensen, C. P. J. Petersen, J. F. Møller og Th. Kerstens.
- Mellemste Stipendium (70 $\mathfrak{R}$): F. U. Johansen, A. C. Møller og C. V. Bahnson.
- Laveste Stipendium (40 $\mathfrak{R}$): J. L. Ph. Ankjær.
- B. *E. Taubers Jubellegat*, hvortil Rektor udnævner, tildeltes L. J. C. Ingerslev og A. M. Andersen (40 $\mathfrak{R}$ til hver).
- C. *Det Thuresonske Legat* for uformuende Forældres Sønner, fødte i Aalborg, til hvilket Byens Magistrat i Forening med Rektor udnævner, tildeltes Student N. C. L. Stöchel samt Disciplene C. F. Dencker, C. F. F. G. P. Rasmussen, C. C. Clausen, M. P. Petersen og C. V. Bahnson (omtr. 24 $\mathfrak{R}$ til hver).

- D. *Det Moltkeske Legat* for Embedsmænds Sønner, hvortil Lensgreve Moltke til Bregentved udnævner, blev oppebaaret af Disciplene J. A. Bang Biering og J. L. Ph. Ankjær (80 $\mathfrak{R}$ til hver).
- E. *De Kyndeske Præmier* (8 $\mathfrak{R}$ til hver) tilkjendtes efter Hovedexamen 1882 for de to bedste *franske* Stile i hver af de to øverste Klasser P. A. Petersen og J. Gad af 6te Kl., V. Terndrug og L. J. C. Ingerslev af 5te Kl., samt for de to bedste *latinske* Stile i 4de Kl. A. M. Andersen og N. C. Hansen.
- F. *Af Flidsbelønninger* for Dimitterede tilfaldt den Reitzerske (omtr. 10 $\mathfrak{R}$) P. A. Petersen; den Thestrupske (omtr. 6 $\mathfrak{R}$) tilkjendtes P. A. Heiberg.
- G. *Nis Nissens Legat* fordeltes ved Lærerkollegiets Beslutning af 20de December 1882 paa følgende Maade:
 Af de $\frac{4}{5}$, i alt 858 $\mathfrak{R}$ 50 Ø, for uformuende Disciple, der vise god Opførsel, uddeltes
 en Portion paa 68 $\mathfrak{R}$ 50 Ø til L. J. C. Ingerslev,
 en Portion paa 60 $\mathfrak{R}$ til V. Terndrug,
 en Portion paa 50 $\mathfrak{R}$ til J. J. Nielsen,
 fem Portioner paa 40 $\mathfrak{R}$ hver til C. Hald, C. F. F. G. P. Rasmussen, C. P. Pedersen, A. M. Andersen og Th. A. Müller,
 ti Portioner paa 30 $\mathfrak{R}$ hver til H. K. S. Jensen, N. C. Hansen, H. I. Panduro, C. F. Dencker, R. A. Olsen, H. C. Bang, O. J. Rømer, F. U. Johansen, J. L. Ph. Ankjær og C. C. Clausen,
 ni Portioner paa 20 $\mathfrak{R}$ hver til C. S. Sørensen, C. P. J. Petersen, C. K. Christensen, Th. Kerstens, J. F. Møller, M. P. Petersen, J. I. Jørgensen, C. V. Bahnson og J. M. B. Reimuth.
 Af den $\frac{1}{5}$, i alt 214 $\mathfrak{R}$ 62 Ø, for Disciple, som udmærke sig ved Flid og Sædelighed, men egentlig ikke behøve Understøttelse, uddeltes
 en Portion paa 34 $\mathfrak{R}$ 62 Ø til C. A. S. N. Petersen,
 fem Portioner paa 20 $\mathfrak{R}$ hver til S. S. J. Hørlyk, C. L. Speyer, A. F. Gad, P. C. J. Mørch og F. M. N. Dressing,
 to Portioner paa 15 Kr. hver til H. Dam og O. S. Gad,

fem Portioner paa 10 R hver til M. K. Barfoed, B. B. Skøtt, J. J. K. Løchte, J. J. V. Bach og Th. Østergaard.

- H. Af Renterne for 1881—82 af *Godsejer, cand. juris N. E. W. Hansens Legat* betaltes Udgifterne til Vedligeholdelsen af Etatsraad Taubers Gravsted (16 R 50 Ø). Restbeløbet (223 R 50 Ø) anvendtes efter Rektors Bestemmelse til Understøttelse for 5 flinke og trængende Disciple saaledes, at der tildeltes C. P. Pedersen, Th. Østergaard og J. Fink-Jensen hver 50 R , H. K. S. Jensen 43 R 50 Ø og C. V. Bahnson 30 R

4. Uddrag af Skolens Regnskab for Finansaaret 1882—83.

A. Skolens Kasse.

Indtægt.

1. Kassebeholdning efter forrige Aars Regnskab	2399 R 30 Ø
2. Jordebogsindtægter og Indtægter af Kirker og Præstekald	12029 — 60 —
3. Renter af Skolens Kapital og Kassebeholdning	158 — 53 —
4. Teilmans Legat og Renter af Bibliothekets Kapital	45 — 50 —
5. Skolekontingenter	13762 — 20 —
6. Indtægter af Aalborg Hospital	828 — 16 —
7. Forskjellige Indtægter	77 — 86 —
8. Indtægt af Lejestedet	770 — » —
9. Tilskud fra Skolefonden	15400 — » —
10. Indeholdt af Gager til Dækning af Præmier til Livsforsikringsanstalten	927 — 64 —
11. Decisionsposters Berigtigelse	» — » —
	<hr/>
	46398 R 79 Ø

Udgift.

1.	Tienderefusioner	1147	36	83	Ø
2.	Skatter og Afgifter af Tiender	833	—	65	—
3.	Udgifter i Anledning af Auk- tioner over Tiendekorn	35	—	81	—
4.	Lønninger til:				
	a. faste Lærere	25730	—	»	—
	b. Inspektor	200	—	»	—
	c. Pedel	423	—	»	—
5.	Timeundervisning	6140	—	»	—
6.	Udgifter ved Lejestedet	260	—	09	—
7.	Tilskud til Bibliothek og Sam- linger	743	—	22	—
8.	a. 1. Skolebygningens Vedlige- holdelse	403	—	35	—
	2. Hovedreparationer	781	—	20	—
	b. Leje af Skolelokaler	50	—	»	—
	c. Inventariets Vedligeholdelse	478	—	59	—
9.	Brændsel og Belysning	1067	—	24	—
10.	Skatter af Skolegaarden	303	—	82	—
11.	Forskjellige løbende og tilfæl- dige Udgifter:				
	a. Rengjøring	438	—	46	—
	b. Porto, Protokoller og Skrive- materialier	197	—	41	—
	c. Program og Skolehøjtidelig- heder	272	—	38	—
	d. Andre Udgifter	85	—	17	—
12.	Regnskabsføring	680	—	»	—
13.	Undervisning i Skydning	212	—	10	—
14.	Lønningsforskud og Præmier til Livsforsikringsanstalten	927	—	75	—
15.	Tilbagebetalte Skolepenge	60	—	»	—
16.	Dyrtidstillæg i 18 ⁸⁰ / ₈₁ , ⁸¹ / ₈₂ , ⁸² / ₈₃	1182	—	86	—
17.	Kassebeholdning	3744	—	86	—
		<hr/>			
		46398	36	79	Ø

B. Stipendiefonden.

Indtægt.

1.	Kassebeholdning fra forrige Aar	501	36	42	Ø
2.	Oplagspenge i Sparekassen	2037	—	17	—
3.	Renter af Kapitaler og Oplags- penge	1546	—	63	—
		<hr/>			
		4085	36	22	Ø

Udgift.

1. Udbetalt Stipendier, Præmier og Oplagspenge	1528	ℳ	76	Ø
2. Udbetalt det Thuresonske Legat	140	—	70	—
3. Udbetalt Renter af Bibliothekets Kapital	5	—	50	—
4. Regnskabsføring	30	—	93	—
5. Oplagspenge i Sparekassen	2124	—	76	—
6. Kassebeholdning	254	—	57	—
	<hr/>			
	4085	ℳ	22	Ø

C. Taubers Legat

til Juni og December Terminer, 40 ℳ hver Gang,
er udbetalt i Juli og Januar.

D. Proprietær Nissens Legat.

Indtægt.

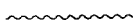
1. Kassebeholdning fra forrige Aar		»	ℳ	»	Ø
2. Oplagspenge i Sparekassen	1505	—	69	—	
3. Renter af Kapital og Oplagspenge	1113	—	12	—	
	<hr/>				
	2618	ℳ	81	Ø	

Udgift.

1. Udbetalt Oplagspenge til Kandidater	447	ℳ	31	Ø	
2. Udbetalt Halvdelen af Legatrenter til Disciple	570	—	06	—	
3. Regnskabsføring	40	—	»	—	
4. Oplagspenge i Sparekassen	1561	—	44	—	
5. Kassebeholdning		»	—	»	—
	<hr/>				
	2618	ℳ	81	Ø	

E. Proprietær Hansens Legat.

Renterne, 240 ℳ, ere anvendte dels til Vedligeholdelse af Rektor Taubers Gravsted, dels til Understøttelse af Disciple.

5. Oversigt over, hvad der er læst i Skoleaaret 1882 – 83.

Dansk.

6te Klasse (Wulff): Literaturen fra den ældste Tid til Holberg (inkl.). Svensk: Tegnér, Frithjofs Saga. En Stil hver anden Uge.

5te Klasse (Henningsen): Sigurd Müllers Literaturhistorie til den øhlenschläger-grundtvigske Tid. Indtil Jul én Stil om Ugen, derefter én hver anden Uge. Hver Discipel har holdt et mundtligt Foredrag efter Forberedelse. Svensk efter Hammerich.

4de stud. Klasse (Wulff): Nordisk Mythologi, knyttet til Oplæsning af Øhlenschlägers Nordens Guder, Stykker af Edda og Ullmanns Overs. af Vølungesaga. Desuden Oplæsning af forskellige Forfattere. En Stil om Ugen.

4de Realklasse (Wulff): Nordisk Mythologi o. s. v. sammen med de studerende Disciple. I de særskilte Timer Øvelser i Oplæsning, Analyse m. m. (se S. 34). I Reglen 1 Stil om Ugen.

3dje stud. Kl. (Henningsen): Oplæsning af Holbergs politiske Kandestøber og Gert Westphaler, Ewalds Fiskerne, Wessels Kjærlighed uden Strømper, Øhlenschlägers Aladdin, Hauchs Haldor m. m. Hver Uge en Stil.

3dje Realklasse (Henningsen): Som 3. stud. Kl. En Time om Ugen anvendt til Repet. af Gramm. og Analyse. Oplæsning af Homers Odysseé.

2den stud. Kl. (Wendelboe): Wulffs Læsebog for Mellemlklasserne benyttet til Oplæsning og Analyse; flere Digte lærte uden ad. Grammatikken repeteret. Stilene, 1 Gang ugentlig, have enten været Gjengivelse af et fra den øvrige Undervisning kjendt Stof eller selvlavede Fortællinger, Skildringer og lign.

2den Realklasse (Wulff): Wulffs Læsebog for Mellemlklasserne benyttet til Analyse; flere Digte lærte uden ad. Grammatikken repeteret. Desuden oplæst og forelæst Stykker af Øhlenschläger og andre Forf. 1 Stil om Ugen, dels selvlavede Fortæll., dels lettere Afhandlinger over et bekjendt Stof.

Iste stud. Kl. (Asmussen): Oplæsning, Gjenfortælling og Analyse efter Wulffs Læsebog for

Mellemklasserne. Efter samme Læsebog ere flere Digte blevne lærte uden ad. Wulffs Sproglære. Hver Uge en Stil (Gjenfortælling eller af og til fri Behandling af lette Æmner); Stilen er skreven paa Skolen eller, hvis det var frie Opgaver, begyndt der og fuldendt i Hjemmet.

1ste Realklasse (Henningsen): Oplæsning, Gjenfortælling og Analyse efter Wulffs Læsebog for Mellemklasserne, efter hvilken ogsaa flere Digte ere lærte uden ad. Wulffs Sproglære. Hver Uge en Stil (Gjenfortælling).

Oldnordisk.

6te Klasse (Wulff): Wimmers Læsebog, S. 41 til Slutningen af Prosastykkerne med Forbigaaelse af S. 61—63 og Versene i Gunlögs Saga; af Digtene: Vavtrudnesangen og Trymskvadet. Iversens Grammatik.

5te Klasse (Henningsen): Wimmers Læsebog til S. 55. Iversens Grammatik.

Tysk.

6te stud. Kl. (Wulff): Schillers *Gesch. d. Abfalls d. verein. Niederlande*, S. 46—185, og *Iphigenie in Aulis*, Goethes *Egmont* og nogle af Auerbachs *Dorfgeschichten*. Extemp. læst nogle af de sværere Stykker i Hjorts Læsebog og Kellers *Mustersammlung*. Overs. fra Dansk til Tysk. Repet. *Formlære og Syntax*.

5te stud. Kl. (Ankjær): Goethe: *Egmont*; Lessing: *Nathan der Weise*; Hoffmann: *Doge und Dogaresa* (extemp.), forskellige større og mindre Digte (extemp.). Øvelser i at oversætte fra Dansk paa Tysk. *Formlære og Syntax* repeterede.

4de stud. Kl. (Fabritius): Flere Stykker af Hjorts tyske Læsebog og Kellers *Mustersammlung*. *Formlæren* repeteret; *Syntaxen* læst og repet. Til *Extemporallæsning* benyttet de samme Bøger.

4de Realklasse (Fabritius): Hjorts Læsebog, S. 87—112; Kellers *Mustersammlung*, S. 9—10, 18—21, 24—34, 38—42, 49—50, 53—67 (i alt 35 S. Poesi). *Kursorisk*: Hjorts Læsebog, S. 49—87,

235—38, 240—46. Formlæren repeteret, Funchs Syntax læst og repeteret.

3dje stud. Kl. (Fabritius): Hauffs Märchen, S. 316—49, 399—477, og Hjorts tyske Læsebog, S. 195—235. Formlæren repet. flere Gange.

3dje Realklasse (Fabritius): Hauffs Märchen, S. 163—253, og Hjorts tyske Læsebog, S. 50—88. Formlæren flere Gange repeteret.

2den stud. Kl. (Ankjær): Kapers Læsebog, 2den Udg., S. 1—10, 56—60, 63—72, 75—107, 109—117. Ankjærs Formlære.

2den Realklasse (Ankjær): Kapers Læsebog, 2den Udg., S. 49—71, 75—107, 109—31. Ankjærs Formlære.

1ste stud. Kl. (Fabritius): Kapers Læsebog, 2den Udg., S. 49—62, 64—71, 79—98. Ankjærs Formlære.

1ste Realklasse (Ankjær): Kapers Læsebog, 2den Udg., S. 49—62, 75—107, 109—117. Ankjærs Formlære.

Fransk.

6te Klasse (Dahlenborg): Hele Garrigues' Grammatik repeteret. 2 à 3 Stile om Ugen, i alt 90. Læst les Femmes Savantes af Molière. Baade Lektuelæsning og Extemporallæsning efter Herrig og Burguy: la France littéraire. Til Hjemmelæsning er brugt Baruël og Michelsen: Franske Prosastykker, hvoraf henved Tredjedelen er læst i Aar og oversat helt paa Skolen.

5te Klasse (Dahlenborg): Hele Syntaxen efter Garrigues' Grammatik. 3 Stile om Ugen, i alt 100; i Aarets Begyndelse en Gang om Ugen mundtlig Stil. Læst betydelige Partier i Herrig og Burguy: la France littéraire. Samme Bogs lettere Stykker ere benyttede til Extemporallæsning, og til Hjemmelæsning er brugt den samme Bog som i 6te Kl.

4de stud. Kl. (Dahlenborg): Læst 102 Sider i Baruëls og Triers Udvalgte Stykker af den franske Literatur (S. 1—3, 5—42, 50—70, 86—92, 101—36.) Læst og repeteret Formlæren efter Garrigues. 25 Stile. I den ene Time om Ugen Extemporallæsning i Alexandre Dumas: Histoire de Napoléon.

4de Realklasse (Fabritius): Baruel og Trier, S. 262—73; Dumas: Napoléon, S. 1—26. Repeteret det forlangte Pensum. Til Hjemmelæsning er brugt Dumas; Napoléon (S. 27—130) og Thiers: Bonaparte en Egypte (S. 23—93).

3dje stud. Kl. (Fabritius): Borrings Études littéraires (S. 4—23, 49—65, 122—150, 184—194). Garrigues' Formlære. Efter Nytaar 1 Stil ugentlig efter Jungs Stiløvelser (sammenhængende Fortællinger).

3dje Realklasse (Fabritius). Som 3dje S undt. Stil.

2den stud. Kl. (Fabritius): Pios Læsebog for Mellemklasserne, 4de Udg., S. 53—58, 65—68, 71—89, 174—207. I Garrigues' Sproglære Kap. 1 og Kap. 3—11. Efter Nytaar 1 Stil ugentlig efter Jungs Stiløvelser, begyndt paa Skolen, fuldendt hjemme.

2den Realkl. (Fabritius): Pios Læsebog for Mellemklasserne, 4de Udg., S. 47—58, 65—68, 71—80, 174—207. Garrigues' Sproglære.

1ste stud. Kl. (Fabritius): Pios Læsebog for Mellemklasserne, 4de Udg., S. 1—21, 32—47, 58—62. Efter Garrigues' Sproglære de regelmæssige Verber samt de uregelmæssige paa er, ir og re.

1ste Realkl. (Dahlenborg): Pios Læsebog for Mellemklasserne, 4de Udg., S. 1—10, 60—65. De uregelmæssige Verber, som forekomme deri, ere lærte. Grammatik efter Jungs Elementarbog, som er repeteret fra S. 1 til S. 35 og baade læst og repeteret fra S. 55 til 3dje Afsnit.

Engelsk.

6te Kl. (Herskind): 104 Sider af Listovs Læsestykker, 2den Afdeling, og 50 Sider af Løkkes Udvalg af engelske Forfattere. Rosings Formlære læst og repeteret. 1 Time ugentlig Extemporallæsning efter Løkkes Eng. Forf. i Udvalg.

5te Kl. (Herskind): Listovs Elementarbog læst og repeteret. Listovs Læsestykker, 2den Afdeling, S. 1—41, 60—85 og 98—103.

4de Realkl. (Herskind): Listovs Læsestykker, 2den Afdeling, undt. S. 170—178. J. Løkkes Læsebog for Mellemklasserne, S. 1—112, 119—120, 210—213 og 238—239. 50 Versioner skrevne dels hjemme

dels (i den sidste Tid) paa Skolen. Rosings Grammatik. Extemporallæsning 1 Time ugentlig efter Dickens' A Christmas Carol og Løkkes Læsebog.

3dje Realkl. (Nielsen): Listovs Læsestykker, 2den Afdeling, S. 118—155, 205—224. J. Løkke's Læsebog for Mellemlasserne, S. 1—56, S. 97—111. Efter Løkke: Engelsk Grammatik til Skolebrug er Formlæren repeteret. En Version ugentlig.

2den Realkl. (Herskind): Listovs Læsestykker, S. 1—26, 33—41 og 61—103. Efter Løkke: Engelsk Grammatik til Skolebrug det vigtigste af Formlæren.

1ste Realkl. (Fabritius): Listovs Elementar-bog.

Latin.

6te Kl. (Rektor): Ciceros Cato major; Senecas consolatio ad Marciam; ca. 80 Kap. af Tacitus' Annaler (S. 1—52 i Brickas og Thomsens Udvalg); c. 900 Vers af Madvigs carmina selecta; Horats, Brevenes 1ste og 2den Bog med ars poëtica. Det af Forfatterne tidligere læste, der opgives til Afgangsprøven, er repeteret. Thomsens Antikviteter. Tregders Literaturhistorie til Aar 117 efter Kr. Madvigs Grammatik benyttet til Henvisninger. Hver Uge 1 Version (i alt 30). Extemporallæsning efter Kielsens Udvalg af Ciceros Breve, S. 50—100; desuden Terents' Andria og Livius, 23de Bog, c. 1—40.

5te Kl. (Henningsen): Ciceros catilinariske Taler; Livius, lib. 1; Senecas consolatio ad Marciam; 1ste Bog af Virgils Æneide; Horats' Oder, 1ste og 2den Bog; Thomsens Antikviteter; Madvigs Grammatik repet. 1 Version om Ugen. Extemporallæsning efter Flemmers Udvalg: Plinius og noget af Suetonius, samt Terents' Andria.

4de stud. Kl. (Ankjær): Sallusts Jugurtha, Kap. 5—16, 20—30, 32—38, 43—74, 80—81, 86—88, 108—114 (heraf opgives til Examination Kap. 5—16, 20—30, 32—38, 43—53, altsaa 41 Kapitler); af Ciceros Taler mod Catilina 1ste Tale undt. Kap. 10, 3dje og 4de Tale, i alt 35 Kapitler; af Ovid efter Blochs Udvalg af Metamorphoserne: Phaëthon (360 Vers), Cadmus (130 Vers), Actæon (110 Vers). (De nævnte Stykker af Cicero og Ovid opgives til Exam.) Desuden atter læst Cic. pro Roscio Amerino, c. 1—15, og

af Ovid Verdensaldrene og Deucalion (220 Vers). Madvigs Grammatik. Hver Uge 1—2 Stile paa Skolen efter Iversens Stiløvelser. Mundtlig Oversættelse efter samme Bog.

3dje stud. Kl. (Henningsen): Ciceros catilinariske Taler og af Blochs Udvalg af Ovids Met. Verdensaldrene, Deucalion og Phaëthon. I Gramm. er Formlæren og Kasuslæren repeteret og af nyt læst Resten af Syntaxen til Kap. 9. Stile efter Iversens Stiløvelser, hver Uge en paa Skolen og en hjemme.

2den stud. Kl. (Wulff): Cæsar de bello Gallico, 2den og 3dje Bog, og af Corn. Nepos Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias, Cimon. Repeteret Formlæren, læst og repeteret Syntaxens første Afsnit. 2 ugentlige Stile efter Trojels Stiløvelser og mundtlig Oversættelse efter samme Bog.

1ste stud. Kl. (Rektor): Forchhammers latinske Læsebog; det tilsvarende af Formlæren. Skriftlig og mundtlig Oversættelse af Læsebogens danske Stykker og skriftlige grammatikalske Øvelser.

Græsk.

6te Kl. (Dahlenborg): 8de Bog af Homers Odysse, 18de, 19de og 20de Bog af Iliaden, Herodots 2den Bog til Kap. 147 samt Lukians Kharon læste og repeterede. Det af Forfatterne tidligere læste, der opgives til Afgangsprøven, er repeteret. Et Udvalg af Tregders Literaturhistorie er gennemgaaet, ligesom Tregders Mythologi, Christensens Statsliv og Bergs Formlære ere repeterede.

5te Kl. (Ankjær): Xenofons Anabasis, 1ste Bog; Platons Kriton; af Homers Odysse 1778 Vers (2den, 3dje og 4de Sang), Iliadens 1ste Sang (611 Vers). Bergs Formlære, Tregders Mythologi og Christensens Statsliv.

4de stud. Kl. (Dahlenborg): Xenofons Anabasis, 4de Bog. 6te Bog af Homers Odysse. Bergs Formlære. Af Tregders Mythologi §§ 1—101 og 185—201.

3dje stud. Kl. (Rektor): Bergs Forskole og det tilsvarende i Bergs græske Formlære. De danske Stykker ere skrevne. Af Xenofons Anabasis §§ 1—15 af 3dje Bogs 1ste Kap.

Religion:

6te Kl. (Repsdorph): Meddelt Hovedtrækkene af Kirkehistorien indtil Gregor den store; desuden fortalt Reformatorenes Historie og fremstillet den nyere Tids Hovedbegivenheder i Kirken.

5te Kl. (Repsdorph): Gjennemgaaet Apostlenes Gjerninger med stadig Henviisning til Apostelbrevene.

4de stud. Kl. og *4de Realkl.* (Wendelboe): Mathæus' Evangelium og Galaterbrevet gennemlæste og forklarede.

3dje stud. Kl. og *3dje Realkl.* (Wendelboe): Balslevs Lærebog fra »Fader vor« til Bogens Slutning. Hele Bogen repeteret. Assens mindre Bibelhistorie fra »Jesu Lidelse og Død« til Slutningen. Hele Bogen repeteret.

2den stud. Kl. og *2den Realkl.* (Wendelboe): Balslevs Lærebog fra 1ste Trosartikel til Daabens Sakrament. Assens Bibelhistorie fra 7de Afsnit i g. T. til »Jesu Lidelse og Død«. 12 Psalmer.

1ste stud. Kl. og *1ste Realkl.* (Wendelboe): Balslevs Lærebog forfra indtil 1ste Trosartikel. Af Assens' Bibelhistorie det gamle Testament til 7de Afsnit. 12 Psalmer.

Historie.

6te Kl. (Herskind): Middelalderen, den nyere og den nyeste Historie efter Blochs Lærebøger. Repeteret det hele Pensum, som opgives til Afgangsexamen.

5te Kl. (Herskind): Oldtidens Historie efter Thriges mindre Lærebog; Middelalderens og den nyeste Tids Historie efter Blochs Lærebog for Realskoler.

4de stud. Kl. (Herskind): Nordens Historie efter Thriges Lærebog for de lærde Skoler til Side 235.

4de Realkl. (Herskind): Blochs Lærebog for Realskoler.

3dje. stud Kl. (Wendelboe): Af Blochs Lærebog for Realskoler den nyere Historie fra S. 42 til S. 175.

3dje Realkl. (Herskind): Som 3dje stud. Klasse og desuden den nyeste Tids Historie. 3*: Samme Pensum: desuden repet. den gamle Historie og den nyere Historie til Side 42.

2den stud. Kl. og **2den Realkl.** (Wendelboe): Blochs Lærebog i Historien, I., S. 115 til II., S. 42.

1ste stud. Kl. (Wendelboe): Samme Bog I. til Korstogene (S. 115).

1ste Realkl. (Wendelboe): Som 1ste stud. Kl.

Geografi (Nielsen).

4de stud. Kl. og **4de Realkl.:** Granzows Lærebog i Geografi.

3dje stud. Kl.: Granzows Lærebog i Geografi, S. 246—296.

3dje Realkl.: Som 3dje stud. Klasse.

2den stud. Kl.: Granzows Lærebog i Geografi, S. 169—235.

2den Realkl.: Som 2den stud. Klasse.

1ste stud. Kl.: Granzows Geografi Nr. 2, S. 55—118 med Undtagelse af S. 92—100.

1ste Realkl.: Som 1ste stud. Klasse.

Naturhistorie (Nielsen).

4de stud. Kl. og **4de Realkl.:** Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2 og Strøms Botanik.

3dje stud. Kl.: Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2, S. 173—273.

3dje Realkl.: Som 3dje stud. Kl.

2den stud. Kl.: Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2, S. 86—173. Strøms Botanik, S. 31—76.

2den Realkl.: Som 2den stud. Kl.

1ste stud. Kl.: Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2, S. 1—86. Strøms Botanik, S. 8—31.

1ste Realkl.: Som 1ste stud. Kl.

Naturlære (Winde).

6te Kl.: Karl Schmidts Lærebog i Fysik fra S. 128 (Dampmaskinen) til »Lyden« og Jørgensens Astronomi fra tredje Kapitel (Solsystemet). Derefter Repetition af det hele Pensum.

5te Kl.: Karl Schmidts Lærebog i Fysik (3dje Udgave) til S. 113 og Jørgensens Astronomi til 2det Kapitel (Jorden).

4de stud. Kl. M og *4de Realkl.*: Lorenz' kortfattede Naturlære fra »Lyset«. Derefter Repetition af det hele Pensum.

3dje stud. Kl. M og *3dje Realkl.*: Lorenz' Naturlære forfra til »Legemernes Bevægelse« (S. 33) og Afsnittet om Varmen.

Mathematik og Regning.

5te Kl. (Winde): De til Forstaaelsen af Naturlærens mere matematiske Dele og Astronomien nødvendige Sætninger af Trigonometrien og Stereometrien, navnlig Kuglens Theori, ere gennemgaaede og indøvede; dernæst ere forskjellige Dele af Arithmetikken og Geometrien repeterede i Form af praktiske Øvelser, saasom Ligningers Opløsning, Logarithmeregning, Arealberegning o. s. v.

4de stud. Kl. (Ovesen): Geometri efter Mundt: Læst Figurers Forvandling og Lighedannedhed, dernæst repeteret hele Plangeometrien. Arithmetik efter Steens Algebra: Læst Logarithmer, exponentielle Ligninger, sammensat Rentes Regning og Rækker; dernæst repeteret det hele Pensum efter Assens' elementære Arithmetik og Steens Algebra. Regning: Øvelser i Reguladetri, Delingsregning, Kjæde-regning, Procentregning, Udmaaling af Flader og Legemer. Til Besvarelse hjemme og paa Skolen givet 1 à 2 Opgaver ugentlig, i alt omtrent 70 Opgaver.

4de Realkl. (Ovesen): Ligesom 4de stud. Kl. Tillige læst og repeteret dobbelt irrationale Størrelses Forvandling, Egenskaber ved hele Tal og hvad der if. Anordn. af 16de Juni 1882 er forbigaaet for 4de stud. Klasses Vedkommende.

3dje stud. Kl. (Winde): Geometri efter Mundt: Læst og repeteret fra 4de Kapitel, »Constructioner«, til »Figurers Forvandling«. Arithmetik efter Steens Algebra: Læst og repeteret Rod indtil midt i Stykke 25, samt Ligninger af 1ste og 2den Grad; ved Repetitionen er desuden Potens medtaget. Regning: Øvelser i Reguladetri, Delingsregning, Procentregning og Udmaaling af Flader. Omtrent 70 skriftlige Opgaver.

3dje Realkl. (Ovesen): Ligesom 3dje stud. Kl.

3* (Ovesen): Læst og repeteret det befalede Pensum efter Assens' Arithmetik, Steens Algebra og Mundts Geometri. I Regning de samme Øvelser som 3dje Realklasse samt Kjæderegning, Logarithmeregning og Udmaaling af Legemer.

2den stud. Kl. (Ovesen): Læst og repeteret 2 Gange Mundts Plangeometri forfra til 4de Kapitel, »Constructioner«. Af det i Fjor i Assens' Arithmetik læste er repeteret fra »Maal« til »Proportioner«. Derfra er læst og repeteret Proportioner og Kvadratrod. Efter Steens Algebra er læst og repeteret: Potens og det meste af Rod. Regning: Reguladetri, Delingsregning, Procentregning.

2den Realkl. (Winde): Ligesom 2den stud. Kl.

1ste stud. Kl. (Asmussen): Geometri: Mundtlig gjennemgaaet Læren om Rumstørrelserne. Arithmetik: Læst og repeteret 2 Gange Assens' Arithmetik til Proportioner med Øvelser paa Tavlerne. Regning: Brøkgregning, Reguladetri og Hovedregning.

1ste Realkl. (Asmussen): Ligesom 1ste stud. Kl.

Geometrisk Tegning.

4de Realkl. (Winde): Plangeometriske Tegninger, navnlig Konstruktion af algebraiske Udtryk, Figurers Forvandling og ligedannede Figurer; en enkelt har tegnet nogle Projektionstegninger.

3dje Realkl., 2den Realkl. og 1ste Realkl. (Asmussen): Begyndelsesgrundene af plangeometrisk Tegning.

Frihaandstegning (Asmussen).

4de og 3dje Realkl.: Frihaandstegning efter Gibbsfigurer, Hetsch's 24 Øvelsestavler samt andre Fortegninger.

2den og 1ste Realkl.: Chr. V. Nielsens »Nyt Kursus i elementær Frihaandstegning«, C. Rasmussen »Progressivt ordnede Fortegninger«, Hetsch's Øvelsestavler samt nogle andre Fortegninger.

I alle Klasser ere Figurerne efter Hetsch's og Chr. V. Nielsens Fortegninger gjengivne i en fra Forbilledets forskjellig Størrelse.

Sang (Nathan).

De 5 ugentlige Timer have været fordelte saaledes, at 6te, 5te og 4de Klasse have haft 1 Time, 3dje Kl. 1 Time, 2den Kl. 1 Time og 1ste Kl. 1 Time. Til Sammensang er anvendt 1 Time.

Gymnastik.

Disciplene havde Itaget i Gymnastik og Exercits fordelte paa 4 Hold; det ældste Hold, 6te og 5te Klasse, har tillige haft Hugning. Ved Skoleaarets Slutning deltog 128 Disciple i Øvelserne.

Svømning har fundet Sted i Tidsrummet fra 22de Juni til 13de Juli 1882 og er fortsat efter Sommerferien til Slutningen af August Maaned.

Skydning.

21 Disciple have deltaget i Skydningen. Der er skudt 15 Gange, hver Gang 5 Skud pr. Discipel. Alle have skudt baade paa 100 og paa 180 Alen.

Resultatet af Skydningen:

Disciplenes Antal.	Afstand.	Skud.	Træffere.	Points.	Totalsum.	Middeltal.
21	100	735	611	1093	1704	2,3.
21	180	840	655	1080	1735	2,1.
I alt 21		1575	1266	2173	3439	2,2.

Der er skudt 210 Skud i støttet Anslag (Resten i frit Anslag). Med Bagladevaaben, dels Ingeniørkarabinen, dels Fodfolksriflen, er gjort 210 Skud i frit Anslag. Hver Discipel har skudt 30 Skud med Salonriffel, og forberedende Skydeøvelser ere jævnlige afholdte.

Præmieskydning afholdtes den 12te April. Skydningen foretoges paa 180 Alen. 21 Disciple deltog, og hver gjorde 5 Skud i frit Anslag, i alt med Om-skydning 109 Skud.

Af de udsatte Præmier, af hvilke 1ste Præmie var en Bog og en Rejsetaske, 2den en Bog, 3dje et Skrivetøj, tilfaldt:

- 1ste Præmie *C. F. F. G. P. Rasmussen* af 5te Klasse med 16 Points;
 2den — *C. L. Speyer* af 6te Klasse med 14 Points;
 3dje — *S. S. J. Hørløk* af 6te Klasse med 12 —

- Til *Afgangsprøven* opgive de studerende Disciple:
 i Latin: *Ciceros* Taler for det maniliske Lovforslag, *Ligarius* og Kong *Dejotarus*; *Senecas* *consolatio ad Marciam*; *Tacitus'* *Annaler*, c. 80 Kap. af 1ste og 2den Bog (*Brickas* og *Thomsens* Udvalg, S. 1—52); *Livius*, 25de Bog, c. 1—5; *Horats*, 1ste og 2den Bog af *Oderne* samt 1ste Bog af *Brevene*; af *Madvigs* *carmina selecta* de 9 første og de 2 sidste Digte af *Catul*, de 3 første *Elegier* af *Tibul*, af *Ovid* de 3 første Stykker, af *Juvenal* den første *Satire* og endelig alle *Epigrammerne* af *Martial*. (Desuden er der i de 2 sidste Skoleaar læst, statarisk: *Ciceros* *Cato major* og *Lælius*; Resten af *Livius'* 25de Bog; 3dje Bog af *Virgils* *Æneide*; *ex tempore*: Efter *Flemmers* Udvalg af *Sølvalderens* Forfattere: *Pinius* og noget af *Suetonius*; efter *Kielsens* Udvalg af *Ciceros* Breve S. 50—100; *Terents'* *Andria*; *Livius*, Kap. 1—40 af 23de Bog samt hele 24de Bog.)
 i Græsk: *Homers* *Iliade*, 18de, 19de og 20de Bog; *Odysseen* fra Vers 625 i 4de Bog til 8de Bog inklusive (i alt 3527 Vers); *Herodots* 2den Bog til Kap. 147; *Xenofons* *Anabasis*, 2den Bog; *Platons* *Apologi* og sammes *Kriton*; *Lukians* *Kharon*; *Lysias* mod *Eratosthenes* (12te Tale).
 i Oldnordisk: Af *Wimmers* Læsebog *Prosastykkerne* fra S. 53 med *Forbigaaelse* af S. 61—63 og af *Digtene*: *Vavtrudnesangen* og *Trymskvadet*. (Desuden læst i de to sidste Skoleaar S. 1—52 i samme Bog.)
 i Engelsk: *Listovs* Læsestykker, 2den Afdeling, S. 1—41, 61—85, 103—117, 155—161 og 184—204; *J. Lokke*, *Engelske* Forfattere i Udvalg, S. 278—288, 348—362, 365—379 og 397—404.
 i Historie: Den gamle Historie efter *Thrigues* mindre Lærebog for de lærde Skoler; *Middelalderen* efter *Blochs* Lærebog for de lærde Skoler; den nyere Tid efter *Blochs* Lærebog for Realskoler

(Opdagelserne og Trediveaarskrigen ere dog læste efter Blochs Lærebog for de lærde Skoler); den nyeste Tid efter *Blochs* Lærebog for de lærde Skoler; Nordens Historie efter *Thrighes* Lærebog for de lærde Skoler.

- i Naturlære: *Karl Schmidts* Lærebog i Fysik med Undtagelse af Stykkerne om Lyden og Lyset.
- i Astronomi: *Jørgensens* Astronomi.

Til *almindelig Forberedelseseexamen* opgives:

- i Dansk: Forskjellige Stykker af *Øhlenschlägers* Nordens Guder, den ældre Edda og *Ullmanns* Overs. af Vælsunge Saga, ligl. af *Zeilaus* Rejsebilleder fra Island og *Andersen*: Over Skjær og Brænding; desuden *Øhlenschläger*: Hakon Jarl og Dina, *Heiberg*: Pottemager Walter og Tycho Brahes Spaadom, *Hauch*: Søstrene paa Kinnekullen og Tycho Brahes Ungdom, *Hertz*: Svend Dyrings Hus, *Holberg*: Den politiske Kandestøber og det lykkelige Skibbrud, udvalgte Stykker af Niels Klim og hans Selvbiografi, *Ewald*: Fiskerne og *Wessel*: Kjærlighed uden Strømper.
- i Engelsk: *Listovs* Læsestykker, 2den Afdeling, S. 26—42 og 184—224 og 118 Sider af *Løkkes* Læsebog, (heraf omtr. $\frac{1}{6}$ Poesi). Ang. det hele Pensum, der er læst, se S. 25.
- i Tysk: Statarisk: *Hauffs* Märchen, S. 35—155; *Hjorts* Læsebog, S. 2—49, 87—112; i *Kellers* Mustersammling: det S. 23 opgivne. (Deraf opgives til Examen: *Hjort*, S. 87—112; *Hauff*, S. 35—85; det i *Kellers* Mustersammling læste.) Kursorisk Læsning i *Hauff* og *Hjort* (S. 49—87, 235—38, 240—46).
- i Fransk: Statarisk: *Pios* Læsebog for Melleml., S. 27—58, 64—92; *Baruël* og *Trier*: Udv. Læsest., S. 18—24, 34—41, 50—79, 102—12, 136—44, 164—73, 262—73; *Dumas'* Napoléon, S. 1—26 (i alt 225 S.). (Deraf opgives til Examen: *Baruël* og *Trier*, S. 18—24, 34—41, 50—53, 59—79, 102—12, 136—44, 164—73, 262—73; *Dumas'* Napoléon, S. 1—26, (i alt 125 S.). Kursorisk: *Thiers*: Bonaparte en Egypte, S. 23—93.
- i Historie: *Blochs* Lærebog for Realskoler.

- i Geografi: *Granzows* Lærebog.
  - i Naturhistorie: *Lützens* Lærebog i Zoologien Nr. 2 og *Strøms* Botanik.
  - i Naturlære: *Lorensz'* kortfattede Naturlære.
  - i Arithmetik: *Assens'* Begyndelsesgrunde i Arithmetik; *Steens* elementære Algebra. (Se Side 30.)
  - i Geometri: *Mundts* Plangeometri; *Chr. Møllers* Grundtræk af Læren om Rumstørrelser (se Side 30 og 31).
- Til *Realafgangsexamen af lavere Grad* opgives:
- i Tysk: Det befalede Pensum af 200 Sider dels af *Hauffs* Märchen dels af *Hjorts* Læsebog.
  - i Historie: *Blochs* Lærebog for Realskoler.
  - i Geografi: *Granzows* Lærebog fra S. 78.
  - i Naturhistorie: *Lützens* Lærebog i Zoologien Nr. 2 og *Strøms* Botanik.
  - i Mathematik: Det befalede Pensum efter *Mundts* Plangeometri og *Steens* elementære Algebra.

6. Skolebibliotheket og de videnskabelige Samlinger.

I den efterfølgende Fortegnelse over Bibliothekets Tilvæxt til Slutningen af April Maaned ere de med * betegnede Skrifter sendte fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Ordningen er i Overensstemmelse med Hovedfortegnelsen, som findes i Indbydelsesskriftet for 1858. Hvor Trykkestedet ikke er angivet, er det Kjøbenhavn.

I. Theologi.

- A. Nyt Tidsskrift for udenlandsk theologisk Litteratur, udg. af L. Gude, 1882, 1—4 H.
- D. Hans Knudsen. Om Jesu Christi Person og Liv, 2den Afd., 9—11 H. 1882—83.
- E. Kirkehistoriske Samlinger, udg. af Selskabet for Danmarks Kirkehistorie ved H. F. Rørdam, 3dje Række, 3dje Bd., 4de H.; 4de Bd., 1—2 H. 1882—83.
H. F. Rørdam. Danske Kirkelove fra 1536—83, 2det H. 1882.

II. Filosofi.

- Karl Gjellerup. Arvelighed og Moral. 1881.
- H. Høffding. Psykologi i Omrids. 1882.

III. Rets- og Statsvidenskab. Statistik.

- A. Lovtidende for 1882, Nr. 17—52, og for 1883, Nr. 1—16.

Ministerialtidende for 1882, Nr. 15—48, og for 1883, Nr. 1—15.

* Love og Expeditioner, vedkommende Kirke- og Skolevæsen, udg. af Skibsted. 1881. Udg. 1882.

* Forslag til Finantslov for 1883—84, § 21.

B. Kongl. dansk Hof- og Statskalender for 1883.

* Statistisk Tabelværk, 4de Række, Litr. D. Nr. 4. 1882.

IV. Lægevidenskab.

* S. V. T. Dahlerup. Pneumatometriske Undersøgelser (Disp.). Odense 1881.

* V. Heiberg. Om Ovariesvulsten (Disp.). 1881.

* E. Israel. Studier over Pleuritis hos Børn (Disp.). 1882.

* Jónas Jónassen. Ekinoksygdommen (Disp.). 1882.

* P. E. Kalmer. Akklimatisationsbegrebet i dets Forhold til gul Feber (Disp.). 1882.

* S. Meyer. Om Resection ved Coxitis (Disp.). 1881.

* E. Schmiegelow. Studier over Testis og Epididymis Udviklingshistorie (Disp.). 1882.

* M. Tscherning. Studier over Myopiens Ætiologi (Disp.). 1882.

V. Naturlære og Astronomi.

* J. L. E. Dreyer. Bidrag til Bestemmelse af Præcessionskonstanten. (Disp.). 1882.

A. Guillemin. Universet, almenfattelig Fremstilling af Stjernelæren. Ved A. Paulsen. 12te Lev. 1882.

K. Prytz. Elektriciteten, populær Fremstilling. 1ste H. 1883 Tidsskrift for Physik og Chemi, udg. af A. Thomsen under Medvirkning af K. Prytz og Th. Thomsen, 1882, 4—12 H., 1883, 1—4 H.

VI. Matematik.

Tidsskrift for Matematik, udg. af Zeuthen. 1882, 2—6 H., 1883, 1ste H.

* H. Valentiner. Bidrag til Rumcurvernes Theori (Disp.). 1881.

VII. Naturhistorie.

A. Archiv für Naturgeschichte, herausg. von Troschel. Berlin 1882, 2—5 H., 1883, 1stes H.

Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskabene, udg. af Lütken og Warming. 1882, 2—6 H., 1883, 1 H.

B. F. v. Hellwald. Naturgeschichte des Menschen. 17te—31te Lief. Stuttgart 1882—83.

I. C. Schjødt. Zoologia Danica. 3dje H. 1882.

— Naturhistorisk Tidsskrift. 3dje Række, 13de Bd., 1—2 H. 1881.

C. * O. G. Petersen. Bicollaterale Karbundter (Disp.). 1882.

VIII. Geografi. Topografi. Rejsebeskrivelser.

Mittheilungen der internationalen Polar-Commission, 2—4 H. St. Petersburg 1882—83. (Gave.)

A. Petermann. Mittheilungen über wichtige Erforschungen auf dem Gesamtgebiete der Geografi, herausgeg. von Dr. E. Behm. 27 Bd., 5—12 H., 28 Bd., 1—4 H. Gotha 1882—83.

A. Petermann. *Ergänzungshefte*, Nr. 69—71. Gotha.
 W. F. A. Zimmermann. *Der Erdball und seine Naturwunder*, 29te—61te Lief. Berlin 1882—83.
 Uddrag af Aalborg Byraads Forhandlinger for 1881. Aalborg 1882. (Gave.)

IX. Historie.

- A. Georg Brandes. *Mennesker og Værker i nyere europæisk Literatur*. 1883.
 Historisk Archiv, udg. af Granzow og Thrige, 1882. 5—12 H., 1883, 1—4 H.
 Historisk Tidsskrift, redig. af C. F. Bricka, 5te Række, 3dje Bd., 2—3 H.
 Sigurd Müller. *Kortfattet Kunsthistorie*. 1883.
 W. Oncken. *Allgem. Geschichte in Einzeldarstellungen*. 50te—64te Abth. Berlin 1882—83.
- D. N. Bache. *Nordens Historie*. 22—27 H. 1882—83.
 Fr. Winkel Horn. *Dansk Literaturhistorie til Brug i lærde Skoler og Realskoler*. 1883.
 J. Kinch. *Ribe Bys Historie og Beskrivelse*. 4—5 H. Odder 1882.
 H. Martensen. *Af mit Levnet, 1808—37*. 1882.
 Personalhistorisk Tidsskrift, udg. af Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie. 3dje Bd., 2—4 H., 4de Bd., 1 H. 1882—83.
 Samlinger til jydsk Historie og Topografi, 9de Bd., 1—2 H. Aalborg 1882.
 Johannes C. H. R. Steenstrup. *Danske og norske Riger paa de britiske Øer, I—II*. 1879 og 1882.
 J. Vahl. *Slægtbog over Afkommet af Christjern Nielsen*, 3dje H. 1882. (Gave.)
- E. *Antiquarisk tidsskrift för Sverige*, 6te d., 3 h. Stockholm 1882.
 Lord Macaulay. *The history of England*. Vol. 1—10. Leipzig 1861.
- G. *Den nyeste Tids Opfindelser (Opfindelsernes Bog, VIII, 1ste H.)*. 1883.

X. Filologi.

- C. *Nordisk Tidsskrift for Filologi og Pædagogik*. Ny Række, 6te Bind, 1ste H. 1883.
- E. Axel Andersen. *Udvalg af Cornelius Nepos, Cæsar, Cicero og Phædrus*. Kristiania 1882.
 P. Terenti comoediae. Recensuit A. Fleckeisen. Lipsiae 1881.
- F. V. A. Bloch og J. M. Secher. *Haandbog i den græske og romerske Mythologi*. 6te Lev. 1882.
- I. A. Forbiger u. A. Winkler. *Hellas u. Rom*, 2te Abth., 3tter Bd. Leipzig 1882.

XI. Nyere Sprog og Literatur.

- A. Snorre Sturlassøn. *Saga Olafs konungs ens helga*. Christiania 1853. (Gave.)
- B. C. I. Brandt. *Om Lundekanniken Christiern Pedersen og hans Skrifter*. 1882.

- M. Goldschmidt. Fortællinger og Virkelighedsbilleder. Ny Samling. 1883.
 Sv. Grundtvig. Danmarks Folkeviser i Udvalg, 1—7 Lev. 1882.
 Grundtvig og Ingemann. Brevvexling 1821—59. Udg. af Sv. Grundtvig. 1882.
 Johanne Louise Heiberg: Peter Andreas Heiberg og Thomasine Gyllembourg. 1882.
 Breve fra P. A. Heiberg. Udg. af Dr. J. L. Heiberg. 1882.
 O. Kalkar. Ordbog til det ældre danske Sprog, 3—4 H. 1882.
 Schack Staffeldts Digte, udg. af F. L. Liebenberg. Med en Karakteristik af Digteren af G. Brandes. 1882.
 C. A. Hansen og J. Magnussen. Engelsk Læsebog. 1882.
 E. Franske Noveller og Fortællinger, samlede af A. Abrahams og O. Arlaud, I—II. 1882. (Gave.)
 J. L. Gottlieb. Fraseologi (dansk-fransk). 1882.
 Molière. Nouvelle édition publiée sous la direction de M. Ad. Regnier. Tome VII. Paris 1882.

XII. Pædagogik. Skole- og Universitets- efterretninger.

- A. Vor Ungdom. Tidsskrift for Opdragelse og Undervisning, udg. af Pio, Trier og Voss. 1882, 3—6 H., 1883, 1—2 H.
 B. *Forelæsninger og Øvelser ved Københavns Universitet og den polytekniske Lærestalt, 2det Semester 1882.
 *Fortegnelse over Studerende, der i 1882 have tilendebragt Afgangsexamen ved de lærde Skoler eller Adgangsexamen ved Universitetet.
 *C. Goos. Aarbog for Københavns Universitet o. s. v. for 1880—81. 1882.
 *Indbydelsesskrift til Københavns Universitets Fest i Anledning af Hs. Maj. Kongens Fødselsdag. 1882. (F. Johnstrup: Nogle Iagttagelser over Glacialphænomenerne og Cyprina-Leret i Danmark.)
 *Indbydelsesskrift til Universitetets Reformationsfest 1881. (C. With: Mavesaarets kliniske Former, dets Diagnose og Behandling.)
 *A. C. P. Linde: Meddelelser ang. de lærde Skoler for 1857—78, 2det Bind (Fortsættelse). 1882.

* Skoleprogrammer.

- a. Danske for 1882:
 Aarhus; Frederiksborg; Herlufsholm (Dr. Forchhammer: Nogle Skolespørgsmaal, III.); Horsens (C. Jørgensen: Meddelelser om de Disciple, som have taget Afgangsexamen ved Horsens lærde Skole 1852—81); Metropolitanskolen; Nykjøbing (Chr. Listow: English Memoranda); Odense; Randers; Ribe; Roskilde; Rønne; Sorø (I. H. Bang: Udkast til Souverænitets Historien af J. Langebek, fortsat); Viborg; Borgerdydsskolen i København. Borgerdydsskolen paa Kristianshavn. Fredericia Latin- og Realskole. Haderslev Læreres Skole. Hauchs Latin- og Realskole. Helsingørs højere Realskole.

Hjørring Realskole. Kolding Latin- og Realskole.
Lemvig Realskole. Lyceum. Maribo's Skole.
Slagelse Realskole Det v. Westenske Institut.

b. Svenske for 1882:

Christiansstad (förteckning öfver Kristiansstads högre allmänna läroverks samling af mynt och minnespenningar m. m.). Falun. Gefle (E. W. Petterson: Om de Franska hjälpverben). Göteborg. Göteborgs Realgymnasium. Halmstad (sagan om Hrafinkel Freysgode, öfvers. af N. Ambrosius). Helsingborg. Hernösand. Hudiksvall. Jönköping. Kalmar. Karlskrona (E. Wadstein: Martensens kristligt-etiska system i pedagogiskt syfte bearbetadt). Karlstad. Linköping. Luleå. Lunds privata Elementarskola. Karolinska Kathedralskolan i Lund. Malmö. Norrköping (E. Runnqvist: Euphrosyne, en litteraturhistorisk studie, I). Nyköping. Skara Gymnasium. Stockholm: Högre Realläroverket (E. Hildebrand: Den svenska tidräkningen 1700—1712); Högre Latinläroverket å Norrmalm etc. (H. Hernlund: Bidrag til den svenska skollagstiftningens historia under partitidehvarvet 1718—1809); Nya Elementarskolan (G. Sjöberg: Striden mellan det gamla och nya skolsystemet under förra hälften af detta århundrade); Beskowska skolan; Wallinska Flickskolan; Högre Latinläroverket å Södermalm; Ateneum. Strengnäs. Sundsvall (P. Hj. Söderbaum: Reseberättelse). Umeå (C. A. Melander: Senecas Medea, metr. öfvers.; N. Lövgren: Tankesammenhanget i Ebreeerbrevet). Upsala. Fjellstedtska skolan i Upsala. Wenersborg (A. J. Ling: Studier angående bruket och betydelsen i nyengelskan af hjälpverbet shall i bisatser). Westerås (förteckning på handskrifter i Westerås allm. läroverks bibliotek). Westervik. Wexjö (om Carl Linnæi afgångsbetyg från Wexjö gymnasium). Wisby. Örebro. Östersund (början af realkatalog öfver Östersunds allm. läroverks bibliotek).

XIII. Encyklopædi. Bogkundskab.

*Chr. V. Bruun. Aarsberetninger og Meddelelser fra det store kgl. Bibliotek. 1882.

Nordisk Boghandlertidende. 16de Aargang, Nr. 48—56, og 17de Aargang, Nr. 1—46.

Svenskt Boklexikon. Åren 1830—65. I, h. 49—62; II, h. 1—10. Stockholm 1882—83.

J. Vahl. Dansk Bogfortegnelse for Aarene 1869—80, 10de H. (Slutn.). 1882.

Verzeichniz der Bücher, Landkarten etc., welche vom Januar bis zum December 1882 neu erschienen sind. Leipzig 1882—83. (Gave.)

XIV. Tidsskrifter af blandet Indhold.

Literarisches Centralblatt für Deutschland. 1882, Nr. 19—52; 1883, Nr. 1—18. Leipzig.

Nordisk tidsskrift för vetenskap, konst och industri, utgifven af den Letterstedtska föreningen. 1882, 3—8 h.; 1883, 1—2 h. Stockholm.

*Oversigt over det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger. 1881, Nr. 2 og 3; 1882, Nr. 1.

Revue des deux mondes, 1ste Maj 1882 til 15de April 1883. Paris.

XV. Tegning. Musik. Gymnastik. Blandinger.

Chr. Barnekow. Melodier til Tillæget til Roskilde Konvents Psalmebog. 1878.

Discipelbibliotheket.

Indtægt.

Kontingent.....	30	36	»	Ø
Beholdning med Renter.....	16	—	15	—
	46	36	15	Ø

Udgift.

Indkjøb af Bøger.....	15	36	50	Ø
Indbinding.....	4	—	65	—
	20	36	15	Ø
Beholdning	26	—	»	—

Den naturhistoriske Samling.

er bleven forøget med:

En Model af det menneskelige Hjærte.

Skelet af et Bagben af en Hest.

Den fysiske Samling

har i dette Skoleaar modtaget følgende betydelige Forøgelse:

En Dynamometer-Model.

En Triangel af Zink med afsatte Linier til Tyngdepunktets Bestemmelse.

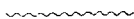
Et Sæt Vægtlodder fra 100 Gram til 5 Centigram.

En Differentialtridse med Stativ.

- To Pendullodder paa Arm i 9,5" og 38" Længde.
 En Urmodel paa Søjlelod.
 En Centrifugalbøjle med Kugle.
 Et Apparat til at vise Trykkets Forplantning i en Vædske:
     Bassin med Gummislange,
     Glastragt med overbunden Blære,
     Hænestykke med Udstraalespids,
     Messingkugle med Huller,
     Segners Vandhjul.
- En Turbine.
 En Boyles Ventil.
 Et galgeformet Glasrør, 30" langt, med Gummikugle og to Glaskopper.
 En Stikhævert med Gummikugle.
 Et Vingeapparat til Paavisning af Luftens Modstand med tilhørende Glasklokke med Tubus og Messingarm.
 En Meldes Stemmegaffel med Silkesnor.
 En stor Stemmegaffel, 8", paa Resonanskasse.
 Et Apparat til Paavisning af Loven for Lysets Tilbagekastning.
 Et Kalejdoskop paa Fod.
 Et fint slebet Prisme paa Stativ.
 En Haandskjærm til optiske Forsøg.
 Et Stereoskop med 6 Billeder.
 En sleben Glastærning.
 En Messingkugle med Ring og Stativ til at vise Udvidelsen ved Varmen.
 Et Franklins Kogerør.
 Et Thermometer med Vandbeholder til Afkøling af Vand under 0°.
 En gjennemskaaren bevægelig Model af en Dampmaskine med Svinghjul, udført i Metal.
 Et Apparat til Forsøg over Varme-Udstråling, Indsugning og Tilbagekastning:
     Differentialthermometer,
     Kviksølvthermometer,
     Kubisk Kar med forskellige Overflader,
     Hulspejle,
     Skjærme,
     Platinspiral til Glødning,
     Lamper,
     Stativer,
     med illustreret Brugsanvisning.
 En Skibsmagnet med Agatdup i kardansk Ophængning.
 En Glasstang med Ebonithylster.
 Et Grenets Flaskelement.
 Kulspidser til det elektriske Lys.
 En Mikrofon.
 En elektromagnetisk Motor.
 En magnetoelektrisk Induktionsmaskine.

Alt i Følge ministeriel Foranstaltning leveret af Hr. Instrumentmager Weitzmann i Kjøbenhavn.

7. Særskilte Meddelelser.

1. Kongelig Anordning af 12te Maj 1882: Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg, Gjøre vitterligt:

Vi ville allernaadigst have anordnet følgende Bestemmelser angaaende Kvinders Adgang til at underkaste sig den ved Anordning af 30te August 1881 indrettede almindelige Forberedelsesexamen:

§ 1. Det tillades Kvinder, der have fyldt det 17de Aar, at underkaste sig den ved Anordning af 30te August 1881 indrettede almindelige Forberedelsesexamen, saaledes at de paa Grundlag heraf kunne indstille sig til samtlige i Anordningens § 2 og § 3 nævnte Fagprøver, dog at de ikke derved erhverve Adkomst til offentlig Ansættelse i noget Embede, til hvilket Adgangen er betinget af juridisk Examen, eller Adgang til at erholde Beskikkelse som Sagførere eller Autorisation som Fuldmægtige hos Retsbetjente eller Sagførere.

§ 2. Istedetfor §§ 9 og 10 i bemeldte Anordning træde for Kvinders Vedkommende følgende Bestemmelser:

a) Den Kvinde, der bestaar Skolelærerindeexamen med Hovedkarakteren »Meget duelig«, kan derefter ved at bestaa en Tillægsprøve i Arithmetik (uden praktisk Regning), Geometri og Naturlære samt i Engelsk og et af de to Sprog, Fransk eller Tydsk, efter eget Valg, med en samlet Karakterværdi af mindst 18 Points erhverve sig de Rettigheder, som almindelig Forberedelsesexamen giver, og kan denne Tillægsprøve aflægges enten for den i Anordningens § 13 nævnte Examenskommission for Privatister eller ved en af de Skoler, der have faaet Ret til at afholde almindelig Forberedelsesexamen.

b) Den Kvinde, der har bestaaet almindelig Forberedelsesexamen, bliver, naar hun inden 5 Aar derefter indstiller sig til Skolelærerindeexamen, at fritage for Prøve i Historie, Geografi og Naturhistorie, forsaavidt hun ønsker Saadant, og ville i saa Fald de hende ved førstnævnte Examen meddelte Karakterer i nævnte Lærefag være at optage i hendes Examensvidnesbyrd for Skolelærerindeexamen og med Hensyn til Beregningen af Hovedkarakteren ved denne at tage i Betragtning efter deres Værdi ifølge Reglerne for samme.

Hvorefter alle Vedkommende sig have at rette.

2. I Min. Skrivelse af 13de Maj 1882 blev der givet Skolens Forstanderskab Meddelelse om, at Extratimebetalingen fra 1ste April s. A. var bleven forhøjet til 1 $\frac{1}{2}$ pr. Time.

3. Kongelig Anordning af 16de Juni 1882: Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg, Gjøre vitterligt:

Vi ville allernaadigst have anordnet følgende Forandringer i og Tillæg til de i Anordningen af 5te August 1871 angaaende Undervisningen i de lærde Skoler indeholdte Bestemmelser:

1. Ved Optagelsesprøven til nederste Klasse fordres i Modersmaalet (§ 1 Nr. 1): dels Oplæsning af et Stykke af en dansk Læsebog eller Forfatter i Forbindelse med Analyse, ved hvilken kræves sikkert Kjendskab til det vigtigste af Grammatiken, især til Ordklasserne, Ordenes Bøjning og den enkelte Sætnings Dele, dels saavel en skriftlig, med antagelig Sikkerhed i Retskrivning og Skilletegnesens Brug nedskreven, Gjengivelse af et to Gange foreløst Stykke, som en ikke for let Diktatstil, hvilke to skriftlige Arbejder tillige bedømmes som Prøveskrift.

2. Ved samme Prøve begrændses Fordringerne i Historie (§ 1 Nr. 5) til Danmarks Historie, men i samme Udstrækning som opgives til 4de Klasses Hovedexamen.

3. Den Forberedelsesskole, der underkaster sig Tilsyn af Rektor for den lærde Skole, overholder Bestemmelsen i Loven af 1ste April 1871 § 4 om den ugentlige Skoletid af 30 Timer til samtlige Fag og Øvelser, Sang og Gymnastik alene undtagne, og giver sine Disciple mindst 4 Timers ugentlig Gymnastikundervisning, kan Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet give den Ret, at dens Disciple fortrinsvis have Adgang til den lærde Skoles nederste Klasse.

4. Ved 4de Klasses Hovedexamen indskrænkes den mundtlige Prøve i Latin for Skoledisciplinens Vedkommende (§ 3 Nr. 4 og § 2 Nr. 3) til at omfatte et Udvalg af det i det sidste Aar læste Pensum, svarende mindst til en Bog af Cæsar eller en halv Bog af Livius, 30 Kapitler af Ciceros Taler og 500 Vers af Ovid.

5. I § 2 Nr. 5 udgaa Ordene: »hvor Undervisningen opfører ved Udgangen af 3die Klasse«.

6. I Arithmetik til 4de Klasses Hovedexamen (§ 3 Nr. 8 og § 2 Nr. 8) forbigaas følgende Afsnit: Forkortning af algebraiske rationale Brøker med Polynomier i Tæller og Nævner, Regning med komplexe Størrelser ($a + b\sqrt{-1}$), Kubikrodsuddragning og Kvadratrod af Polynomier, Ændring af dobbelt irrationale Størrelser, Annuiteter og Egenskaber ved hele Tal.

7. Naturhistorie (§ 2 Nr. 10) begrændses til det ved Anordning af 30te August 1881 for den almindelige Forberedelsesexamen foreskrevne Omfang.

8. Naturlære ved 4de Klasses Hovedexamen for den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling (§ 2 Nr. 9) begrændses til det ved sidstnævnte Anordning foreskrevne Omfang.

9. Til Afgangsexamen i Modersmaalet (§ 5 a 1) opgives som læst 2 Komedier af Holberg, en Tragedie eller et større Digt af Øhlenschläger, flere Digte og prosaiske Stykker af bekendte danske Forfattere (Wessel, Ewald, Baggesen, Grundtvig, Heiberg, Hertz, Paludan-Müller, Winther osv.). Literaturhistorien skal være gennemgaaet i al Korthed med udførligere Behandling af et enkelt (ældre) Afsnit. Foruden den skriftlige Prøve i Modersmaalet afholdes en mundtlig Prøve i Literaturhistorie.

10. I Oldnordisk (§ 5 a 1) omfatter Prøven for Skoledisciplinens Vedkommende kun det sidste Aars Pensum, ikke under 50 Sider, medens Privatisterne blive at prøve i alt det Tjæste (mindst 100 Sider). Prøven i Oldnordisk bedømmes sammen med Prøven i mundtlig Dansk ved een Karakter.

11. Ved Udarbejdelsen af den franske Stil ved Afgangsexamen for den sproglig-historiske Afdeling (§ 5 b 3) kan benyttes en dansk-fransk Ordbog.

12. I 5te og 6te Klasse gennemgaaes i Historie (§ 4 a 5) kun Oldtidens og Danmark's (samt Norges og Sverrigs) Historie udførligere; Middelalderens og den nyere Tids Historie repeteres i det Omfang, hvori den læses til 4de Klasses Hovedexamen.

13. Det i Anordningens § 4 b 1 nævnte Penum „70 Kapitler af Ciceros filosofiske eller rhetoriske Skrifter, 50 Kapitler af hans Taler“ forandres til „af ikke historisk Læsning saa meget som 120 Kapitler af Cicero, dog af forskellige Stilarter“. Efter Ordene: „1 Bog af Livius og 1 Bog af Tacitus“ tilføjes „(i alt mindst saa meget som 90 Sider i Madvigs og Ussings Udgave af Livius)“.

14. Anordningens § 5 b 1 forandres saaledes: „I Latin er Prøven dels skriftlig ved en Oversættelse fra Latin til Dansk, dels mundtlig saavel, for Skoledisciplinens Vedkommende, i et Udvalg af det i de to sidste Skoleaar statarisk læste, der maa omfatte mindst saa meget som 60 Kapitler af Cicero (af forskellige Stilarter), 1 Bog af Livius eller Tacitus, (i alt mindst svarende til 45 Sider af den nævnte Udgave af Livius), 1 Bog af Virgil, 1 Bog af Horats' Breve samt 2 Bøger af hans Ode, som ved en Oversættelse af ikke læst Prosa. De, som ere forberedte ved Privatundervisning, have at opgive det hele statarisk læste Penum til Prøve, saaledes som det er angivet i § 4 b 1, foruden at opgive et Penum, som svarer til Minimum af det indtil Udgangen af 4de Klasse Læste (§ 2 Nr. 3).

15. I Naturlære ved Afgangsexamen for den sproglig-historiske Afdeling (§ 4 b 3) kræves det ved Anordning af 30te August 1881 for den almindelige Forberedelsesexamen foreskrevne Penum foruden Astronomi med en kort matematisk Indledning.

16. I Anordningens § 5 c 1, 3die Punktum, tilføjes: „eller i let Brug af Koordinater“. I 4de Punktum udgaa Ordene: „i hvilket sidste Fag et Spørgsmaal altid skal angaa analytisk Geometri“.

17. I § 4 c 3 udgaa Ordene: „i Mineralogi i 5te Klasse“.

18. I Gymnastik bliver der at give mindst 4 Timers ugentlig Undervisning.

19. For at en privat Skole kan erholde Dimissionsret fordes, foruden de i Loven af 1ste April 1871 § 9 ommeldte Betingelser, yderligere: a) at Bestemmelsen i bemeldte Lovs § 4 om den ugentlige Skoletid af 30 Timer til samtlige Fag og Øvelser, Sang og Gymnastik alene undtagne, overholdes; b) at der gives mindst 4 Timers ugentlig Undervisning i Gymnastik, og c) at Undervisningen i Gymnastik og Sang underkastes den samme Kontrol som Skolens øvrige Undervisning.

20. Ved de lærde Privatskoler bliver af Ministeriet fremtidig ligesom ved de offentlige lærde Skoler kun beskikket en Censor i hvert Fag (§ 6, 1ste Stykke); Valget af den anden Censor indstilles til Ministeriets Godkjendelse.

21. Bestemmelserne i § 9 og § 10 Slutningen træde i Kraft ved Afgangsexamen om Sommeren 1884; Bestemmelserne i §§ 2, 4, 10 første Punktum, 14, 15 og 20 ved Afgangsexamen om Sommeren 1883; de øvrige Bestemmelser træde strax i Kraft.

Hvorefter alle Vedkommende sig have at rette.

4. Min. Cirkulære af 21de Juni 1882 (til samtlige Rektorer ved de lærde Skoler): Med Henviſning til den, om Forandringer i og Tillæg til de i Anordningen af 5te August 1871 angaaende Undervisningen i de lærde Skoler indeholdte Bestemmelser, udgaaede kongelige Anordning af 16de d. M. skal Ministeriet til Forſtaaelse og Anvendelse af de i denne givne Forſkrifter og til Fuldstændiggjørelse af disse i forskjellige Enkeltheder ikke undlade at meddele D'Hrr. Rektorer følgende Bemærkninger og Regler til Iagttagelse ved Anordningens Gjennemførelse.

Ved de under Anordningens Post 3 givne Bestemmelser om de for alle de offentlige lærde Skoler, paa en enkelt Undtagelse nær, oprettede Forberedelsesskoler er Ministeriet gaaet ud fra det Ønskelige i, at Forberedelsesskolen sættes i saa nær Forbindelse med den lærde Skole, som muligt, og stilles under Tilsyn af Skolens Rektor. Ministeriet tror derfor i de lærde Skolers Tarv at burde opfordre D'Hrr. Rektorer til, Enhver for sit Vedkommende, at virke i denne Retning, og har saa meget mere Grund til at antage, at Bestræbelserne i saa Henseende ikke ville blive forgjæves, som, saavidt vides, Forberedelsesskolernes Bestyrelse og Undervisning overalt er i de ved de paagjældende lærde Skoler ansatte Læreres Hænder.

At Paabudet i Anordningens Post 18 om mindst 4 Timers ugentlig Gymnastikundervisning er begrundet i Hensynet til Disciplenes legemlige Udvikling, behøver neppe at bemærkes. Allerede i Cirkulærskrivelse af 9de August 1871 har Ministeriet udtalt Ønsket om, at Skolerne vilde bidrage til en kraftigere Fremme af denne Undervisning ved Benyttelsen af den ved Indskrænkningen af Timeantallet ifølge Loven af 1ste April 1871 indvundne Tid. Dette Ønske skal Ministeriet her gjentage med den Bemærkning, at man mere af Hensynet til Mangelen paa dygtige Lærerkrafter, end af Frygt for, at Tiden dertil ikke skulde kunne skaffes, har bestemt sig til at lade det bero ved 4 ugentlige Gymnastiktimer, som Minimum for enhver Discipel. Ministeriet anser det for særdeles vigtigt for denne Undervisnings Fremme at søge Skolerne forsynede med dnelige Lærere i tilstrækkeligt Antal, og, ligesom man under Dags Dato har tilskrevet Gymnastikinspektøren herom, maa Ministeriet anmode D'Hrr. Rektorer om at have deres Opmærksomhed henvendt paa, hvad der i denne Henseende, som overhovedet for om muligt at bringe det til, at der gives alle Disciplene en daglig Undervisning i Legemsøvelser, fra Skolens Side lader sig udrette.

I Forbindelse hermed og i samme Formaals Tjeneste vil Ministeriet have fastsat som Regel, at der gives 10 Minuters Frikvarter imellem hver Time, og, hvor der ikke er delt Skoletid, til Frokostid 20 Minuter for de 4 nederste Klasser, dog om Vinteren og i daarligt Vejr kun 15 Minuter.

Hvad angaar den nu saa godt som ved alle lærde Skoler indførte samlede Skoletid, vil Ministeriet ikke paabyde delt Skoletid, hvor denne ikke længere findes, mod Rektorerens og Forældrenes Ønske. Imidlertid kan Ministeriet ikke fravige den Overbeviſning, at den delte Skoletid for Børnenes Tarv er at foretrække. En Skoletid fra Kl. 8 til 11 og fra Kl. 1 til 3 (saaledes som den findes i Stockholm) vilde, forekommer det Ministeriet, lade sig godt forene med de forskjellige Hensyn der bør tages, være sig enten til den forskjellige Spisetid i Hjemmene eller til den samlede Fritid, der bør levnes Disciplene. Herved

overses det ikke, at det for udenbys boende Forældre er baade billigt og i visse Maader behageligt at kunne, naar Skoletiden er samlet, beholde deres Børn i Hjemmet og sende dem pr. Jernbane til Skole hver Dag. Men det kan maaske være Tvivl underkastet, om denne daglige Jernbanefart er heldig for Børnenes legemlige, aandelige og moralske Vel.

Ligesom det kjendeligt nok fremgaar af Anordningens Bestemmelser, at dens Maal er at søge den Overbebyrdelse hæmmet, hvorom saa mange, om end vel noget overdrevne Klager have lydt, saaledes kan Ministeriet ikke noksom lægge D'Hrr. Rektorer paa Sinde at rette deres Bestræbelser paa, at Disciplenes Hjemmearbejde indskrænkes, saavidt ske kan. For en Dreng med almindelig Begavelse bør Hjemmearbejdet ikke være over 3 Timer indtil 4de Klasse, denne medregnet. Idet Ministeriet maa henvise til, hvad der om dette Punkt er nærmere udtalt i Cirkulærskrivelsen af 13de Oktober f. A., indser Ministeriet fuldtvel, at en saadan Begrænsning af Hjemmearbejdet beror paa, under hvilken Form og paa hvilken Maade Undervisningen rettes mod dette Maal, hvor omhyggeligt Læreren gennemgaar de foresatte Pensa og hvor godt han veed at faa hele Klassen til at følge med og veed at sikre sig alle Disciplenes Forstaelse af det Meddelte. Lektians Gjennemgaaen bør paa en Maade indbefatte en Examination, der baade vil lette Hjemmearbejdet og forkorte den følgende Dags Overhøring. Der vil ved denne især være Anledning for Læreren til at forvise sig om, at de svagere Disciple virkelig ere fulgte med, men der vil tillige være rig Anledning til at trække flere ind i Prøvelsen. Ved mere at henvende sig til Klassen end til de enkelte, faar Læreren Klassens store Flertal med. Men skal en ordentlig Klasseundervisning gennemføres paa denne Maade, maa man slippe den daglige Karaktergivning eller dog give Afkald paa med fuld Sikkerhed at angive Værdien af enhver overhørt Discipels Præstation. Heller ikke kan man gjøre Regning paa i hver Time at kunne give alle Disciple Karakter. Denne Betragtning fører Ministeriet til at henstille til D'Hrr. Rektorer Overveielse, om det ikke maatte være ønskeligt og rettest, saaledes som det allerede er sket ved nogle Skoler, at ophæve den daglige Karaktergivning. I ethvert Fald bør denne, efter Ministeriets Mening, forlades i Skolens 2 øverste Klasser.

Med Hensyn til de enkelte Undervisningsfag foreskrives eller bemærkes Følgende til fornøden Iagttagelse:

1. Religionsundervisningen bliver uden Afbrydelse at fortsætte gennem alle Klasserne og til denne Hensigt at tildele 1 ugentlig Time i 4de Klasse. Som en Følge heraf bortfalder den nuværende Tilladelse til at ophøre med Religionsundervisningen i 3die Klasse. Det vil være en Opgave for Rektorerne at paase nøje, at Undervisningen i Religion gives paa en forsvarlig og frugtbar Maade, saa at det kan staa klart for Eleverne, at dette Fag, skjøndt det ikke er Gjenstand for Afgangsexamen, derfor ikke er af mindre Betydning for deres Udvikling og Dannelses. I 4de Klasse gennemgaaes en eller flere af det nye Testaments Bøger, f. Ex. et af Evangelierne og Apostlenes Gjæringer. I de to øverste Klasser gives Undervisningen, som hidtil, i Overensstemmelse med

den kongelige Anordning af 15de Juni 1877 og omfatter det Vigtigste af den kristne Kirkes Historie, set i Kristendommens Lys.

2. Dansk og Oldnordisk. Fra Oldnordisk kan, hvor dette ikke allerede er sket, tages 1 ugentlig Time i 6te Klasse, der lægges til Dansk. Dansk Literaturhistorie læres kortfattet med et enkelt ældre Afsnit, o: i alt Fald tidligere end 1860, udførligere. De klassiske danske Forfattere fra Holberg til Paludan-Müller maa Disciplene gjøres bekendt med, dels ved at de forelæses af Lærerne, dels ved at de oplæses af Disciplene. Den samlede Karakter for mundtlig Dansk og Oldnordisk beregnes saaledes, at hvert af disse Fag gjælde ligemeget.

Hvor det er muligt, lægges Dansk og Oldnordisk under samme Lærer, i hvilket Fald Arbeidets Fordeling overlades ham, saafremt han blot naar det fastsatte Maal.

3. Latin og Græsk. Bestemmelserne i Anordningen om Examen i Latin maa paa ingen Maade have den Følge, at der læres mindre af Sproget end hidtil. Anordningens Bestemmelser have kun til Hensigt at lette Repetitionsarbeidet. I de fire nederste Klasser kan dog uden Betænkelighed det egentlige Timetal i Faget, i de lærde Skoler, hvor det ikke allerede er Tilfældet, indskrænkes til 28. I den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling bør i de to øverste Klasser 2 ugentlige Timer anvendes enten til en Fortsættelse af den i 3die Klasse begyndte Undervisning i den klassiske (særlig græske) Oldtids Antikviteter, Mythologi og Literaturhistorie m. v. og Læsning af græske Forfattere i danske Oversættelser, eller til en fortsat Undervisning i Latin for at bevare Kundskaben i dette Sprog, dog saaledes, at det Disciplene herved paalagte Arbeide udføres paa Skolen og i ethvert Fald kun for en ganske ringe Del kræver Lektie læsning i Hjemmet, eller maaske heldigst, delvis paa begge Maader.

4. De levende Sprog. Der bør lægges Vægt paa et praktisk Udbytte, og Grammatikundervisningen kun drives med dette Formaal for Øje. Fransk er i Henhold til Loven det vigtigste Sprog; Skolen bør derfor gjøre sin bedste Flid for, at et nogenlunde tilfredsstillende Udbytte kan fremkomme af 6 Aars Studier. Til den Ende bør Franskens Timeantal forøges til mindst 18.

5. Matematik og Naturlære. I de to øverste Klasser kan der fra Naturlære tages en Time (i den sproglig-historiske Afdeling), som vistnok bør anvendes til at vedligeholde den tidligere erhvervede Kundskab i Matematik, dog ikke ved Lektie læsning hjemme, men ved Arbejde paa Skolen.

6. Naturhistorie. Fra Naturhistorie kan der tages 1 Time i 3dje Kl. Undervisningen deri gjøres saa forstaaelig for Børnene som mulig, ingen Overlæsen med Detail bør taales. Undervisningen bør ledsages af Afbildninger og Præparater og al Vægt lægges paa de højere Dyre- og Planteformer, de lavere kun kortelig medtages. Enten i 5te eller i begge de to øverste Klasser i den matematiske Afdeling kan der gives Undervisning i et eller andet Afsnit af Naturhistorien, enten et allerede læst eller et andet, f. Ex. Mineralogi, med ialt 2 Timer, forsaavidt Tiden tillader det.

7. Historie og Geografi. I Henhold til Anordningen lægges Hovedvægten paa Fædrelandets og paa Oldtidens

Historie. Der kan formentlig uden Skade tages 1 Time fra Geografiundervisningen i 4de Kl.*).

*) Der tilføjes her efterfølgende Plan for en Fag- og Timefordeling, som, uden at skulle være Norm for Enkelthederne, blot har til Hensigt at vise, hvorledes de i Skrivelsen ommeldte Forandringer i Timeantallet for nogle Fag ere tænkte at kunne foretages.

	I.	II.	III.		IV.		V.		VI.		Summa.					
			S.	F. M.	S.	F. M.	S.	F. M.	S.	F. M.	S.	F. M.	S.	M.		
Religion	2	2	2	2	1	2	1	2	1	3	9	9	9	9		
Dansk	3	2	2	2	2	2	2	2	3	14	14	14	14	14		
Oldnordisk	6	7	7	8	2	8	2	2	1	3	3	3	3	3		
Latin	4	3	5	3	6	1 [†]	1 [†]	1	2	16	28	1	44	29		
Græsk	2	3	3	2	3	3	3	3	3	22	18	3	22	18		
Fransk	2	2	2	2	2	2	2	2	2	8	8	8	8	8		
Tysk	2	3	2	2	2	2	2	2	2	4	4	4	4	4		
Engelsk	2	2	2	2	2	2	2	2	2	15	15	15	15	15		
Historie	2	2	2	2	2	2	2	2	2	6	6	6	6	6		
Geografi	2	2	1	1	1	1	1	1	1	7	7	7	7	7		
Naturhistorie	5	2	1	2	1	1	1	1	1	21	24	22	22	45		
Mathematik	2	2	2	2	2	2	2	2	2	5	5	5	5	14		
Naturlære	2	1	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3		
Skrivning																
	30	30	5	25	5	5	17	13	17	17	13	17	44	136	44	180

†) a: Mythologi, Antikviteter, Literaturhistorie og græske Forfattere i Oversættelse.

5. Undervisningsinspektionens Skrivelse af 19de Juni 1882: Da den kongelige Anordning af 16. Juni 1882 i flere Henseender indeholder Bestemmelser, der tilsigte Lettelser i Examensfordringerne ved 4. Klasses Hovedexamen og ved Afgangsexamen, føler Inspektionen Trang til i den Anledning at udtale sig om et Par Punkter for D'Hrr. Rektorer, Skolebestyrere og Lærere ved de lærde Skoler.

Det er, som det let ses, overvejende i Latin og Historie, at Examensfordringerne ere blevne nedsatte. Tanken med disse Nedsættelser har været, at det vilde være heldigt, hvis den forcerede Repetition, som hidtil for de mindre hurtige Hoveder har været nødvendig i 4. og 6. Klasse, kunde lettes, idet Erfaringen har vist, at den, især naar Ængstelse for den nær forestaaende Examens Udfald naar sig til, ikke sjælden har fremkaldt Overanstrengelse og nervøs Svækkelse. Da der fra nu af i Latin og Oldnordisk kun vil blive opgivet til Examinerne lidt over det halve af, hvad der er læst statarisk, og da Fordringerne i Historie ere blevne ikke ubetydelig nedsatte, tør det antages, at slige Ulemper mindre ville vise sig. Den Overlæsselse, som efter adskillige Skolemænds Dom har vist sig i 5. Klasse mere end i nogen anden Klasse, vil forhaabentlig kunne modarbejdes, naar en mindre Del af Tiden i 6. Klasse behøver at bruges til Repetition og altsaa Arbejdet kan fordeles paa en noget anden Maade i de tvende øverste Klasser end hidtil.

Naturligvis har det imidlertid været Mening, at selv om kun en Del af det læste Pensum i de nævnte Sprog i Fremtiden vil blive opgivet til 4. og 6. Klasses Examen, dog ogsaa den Del, som ikke opgives, skal behandles med Omhu under den daglige Undervisning. Det behøver næppe at fremhæves, hvor uheldigt det vilde være, hvis Undervisningen blev anlagt paa at være en Dressur til Examen isteden for paa at give en elementær Uddannelse, der kan være til Gavn for Disciplenes hele aandelige Udvikling.

Men idet vi herved henvende os til D'Hrr. Skolemænd, gribe vi Lejligheden til at gjøre opmærksom paa, at naar i Latin og Græsk andre Forfatteres Skrifter opgives som læste isteden for dem, der eksempelvis ere nævnte i de kongelige Anordninger af 5. August 1871 og af 16. Juni 1882, maa det opfattes som en Selvfølge, at det bliver Skrifter af omtrent lignende Vanskelighed.

Medens Fordringerne til, hvad der skal læses ved den daglige Undervisning i Latin og Oldnordisk, ere fastholdte i det tidligere Omfang, indeholder den kongelige Anordning (§ 11) en væsentlig Nedsættelse med Hensyn til, hvad der skal læses i Historie i de to sidste Aar. Isteden for at lære hele Historien efter nye og større Lærebøger, vil dette for Fremtiden kun være nødvendigt ved Oldtidshistorien og Nordens Historie. Men der er ved dette Fag om muligt endnu stærkere end ved Latin og Oldnordisk Grund til at skjælnemmel det, der gjøres til Gjenstand for Prøve ved Examen, og det, Undervisningen maa stræbe hen til i og for sig. Det vilde viselig være meget beklageligt, dersom Historieundervisningen for Verdenshistoriens Vedkommende i Middelalderen og den nyere Tid blev indskrænket til kun at medtage, hvad der for Exempel findes i Blochs eller Bohrs mindre historiske Lærebøger. Da det maa antages, at hele Historien efter disse eller

andre lignende Lærebøger er lært inden 4. Klases Hovedexamen, selv om der ved denne kun prøves i, hvad der er lært i det sidste Aar, vil i de to øverste Klasser Repetitionen af det tidligere lærte og Tilegnelsen af, hvad der skal læres efter større Omfang, levne Tid for Læreren til i sin Undervisning mundtlig at kunne dvæle ved adskilligt, som det kan have en dannende og vækkende Indflydelse paa Disciplene at blive kjendt med.

Enhver indsigtfuld og livlig Lærer vil ved Brugen af historiske Lærebøger, der ifølge deres kortfattede Natur væsenlig ere Skeletter, føle Trangen til igjennem det mundtlige Foredrag rundt omkring at give baade et mere levende og et fyldigere Billede af, hvad der i Bøgerne kun berøres i Korthed. En nyere Historikers Ord: „les détails sont l'âme de l'histoire“ indeholde, naar der ved Enkeltheder kun forstaaes karakteristiske Enheltheder, en Sandhed, som ogsaa staaar sin Prøve i den historiske Undervisning, og der vil efter den nu foretagne Indskrænkning af Examenstoffet være forøget Anledning for Historielærerne til at lægge sig dette paa Sinde. Paa hvilken Maade den historiske Undervisning skal faa Fylde, vil afhænge af Læreren Individualitet, der maa kunne bevæge sig med Frihed indenfor den Tid, han mærker, at han har til sin Raadighed. En Lærer kan have Greb paa at fortælle Træk om historiske Personligheder, der kunne oplyse disses Karakter, eller paa at udmale et mærkeligt Slag eller Felttog, saaledes at Disciplene ligesom se dem for deres Øjne, en anden paa klart at fremstille Gængen i Udviklingen af politiske, sociale eller kirkelige Forhold i Tiderne; der kan være den Lærer, som omfatter et enkelt større Tidsafsnit eller et enkelt Folks Historie med Forkjærlighed og som kan føle sig oplagt til i sin Undervisning at lægge særlig Vægt derpaa i den Overbevisning, at han netop her vil have Evne til at rive Disciplene med sig, eller der kan være den, som fortrinnsvis føler sig hændragen til Kulturhistorien i snævrere Forstand (Literaturens og Kunstens Historie) og herfra formaar at hente fængslende Stof, som det ikke ligger over Disciplenes Horizont at følge o. s. v. Holdes Øjet blot skarpt fæstet paa, hvad der passer til Disciplenes Standpunkt, ligger der mindre Vægt paa, ad hvilken Vej Læreren søger at give sin Undervisning Fylde. Utvivlsomt vil Opgaven for Læreren blive vanskeligere eller i det mindste mere aandelig anstrængende, naar han foruden at holde Disciplene til omhyggelig at lære, hvad der kræves til Examen, stærkt maa stræbe at være den meddelende og aandelig befrugtende, end naar hans Arbejde aldeles overvejende maa bestaa i at indprænte Lærebøgernes Stof. Men det tør paa den anden Side antages, at han vil have et rigeligt Vederlag i den større Frihed, med hvilken han kan bevæge sig, og i den Modtagelighed, han vil mærke hos alle livligere Disciple, isteden for at det at lære Historie hidtil kun altfor tidt for mange i Skolerne har staaet som et Skræk indjagende Hukommelsesarbejde.

Efter hvad her er udviklet, behøver det næppe at tilføjes, at Meningen med den Indskrænkning, som den kongelige Anordning fastsætter med Hensyn til det historiske Stof, der skal gøres til Gjenstand for Prøve ved Examen, ingenlunde er, at det Timetal, som hidtil har været indrømmet Historieundervisningen, skal formindskes.

Hvad endelig den i § 14 antydede Indskrænkning af Naturlæren angaar, vil den medføre en Lettelse for Disciplene, for saa vidt som Tankerne derved komme til at bevæge sig paa et mindre Omraade, men derfor maa Disciplene ogsaa kunne komme til en

fyldigere Opfattelse af det tilbageværende Stof, end hidtil i Reglen har fundet Sted. Det vil som tidligere være Lærereus Opgave, dels at vedligeholde de matematiske Kundskaber, dels saavel at gjøre Disciplene bekendte med Matematikens Anvendelse i Naturvidenskaben, som at give en Forestilling om, hvor meget vor Kundskab til Naturlovene afhænger af Forsøg og Iagttagelser, og derved give de sproglig-historiske Disciple det bedst mulige, om end tarvelige Indblik i de i vor Tid saa betydningsfulde Rørelser paa dette Omraade.

6. Min. Bekjendtgjørelse af 19de Juni 1882 om Ferier ved de lærde Skoler: Paa derom af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet nedlagt allerunderdanigst Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 16de d. M. allernaadigst at bifalde:

1) at Skoleaaret fremtidig begynder den 19de August og at den aarlige Sommerferie gaar fra den 15de Juli til den 18de August, begge iberegnete, dog at i de Aar, hvor den 19de August falder paa en Lørdag, Ferien og som Følge deraf ogsaa Examen begynder enten en Fredag eller en Mandag;

2) at Skolernes Rektorer bemyndiges til i Tiden mellem Skoleaarets Begyndelse og Julen at give to Søgnedage i Forbindelse med en Søndag fri, dog at, hvor der er en Markedsdag, Skytlagsdag eller anden lokal Fridag, denne da benyttes som den ene af de to Søgnedage;

3) at Juleferien gaar fra den 24de December til den 6te Januar, begge iberegnete, saa at Undervisningen igjen begynder den 7de Januar, eller, hvis denne falder ind paa en Lørdag eller Søndag, da den paafølgende Mandag, samt at Ministeriet bemyndiges til, naar de stedlige Forhold gjøre det tilraadeligt, at give Tilladelse til, at denne Ferie tager sin Begyndelse en Dag før, mod at den saa meget tidligere ophører, saaledes at Feriens Længde af 14 Dage under ingen Omstændigheder overskrides;

4) at Paaskeferien gaar fra Onsdagen før Skjærtorsdag til den paafølgende Tirsdag, begge iberegnete;

5) at Pintseferien gaar fra Fredagen før Pintsedag til den paafølgende Onsdag, begge iberegnete;

6) at Fastelavnsmandag, Eftermiddagen før store Bededag, og St. Hansdag ere Feriedage samt at Skolens Rektor kan give fri 1 Dag i September, 1 Dag i November, foruden de i Post 2 nævnte, og 4 Eftermiddage i hvilkensomhelst af de øvrige Maaneder i Skoleaaret.

7) at samtlige tidligere Bestemmelser om Ferier ophæves.

Hvilket herved bekjendtgjøres til Efterretning for alle Vedkommende.

I Min. Skrivelse af 30te Juni 1882 bestemmes desuden, at Kongens Fødselsdag og Grundlovsdagen fremdeles vedblive at være Feriedage.

7. Ministeriets Skrivelse af 15de September 1882: I behagelig Skrivelse af 2den d. M. har Hr. Rektoren indstillet, at der meddeles Hans Jensen, der i indeværende Sommer har bestaaet Prøven i 4de Klasses Afslutningsfag (med Undtagelse af latinsk Stil) Tilladelse til at blive optaget i 5te Klasse med Forpligtelse til at forblive der i 2 Aar, saaledes at han efter det første Aars Forløb underkaster sig Prøven i latinsk Stil og i de af 4de studerende Klasses Fag, der fortsættes i 5te Klasse, og først derefter betragtes som egentlig Discipel i denne.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligst meddele Dem til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse, at Man efter de af Dem meddelte Oplysninger om Resultatet af den af Andrageren aflagte Prøve i Afslutningsfagene samt om Skolens Dom om hans Flid og Evner ikke vil have noget imod det Ansøgte at erindre, idet Man dog med Hensyn til Prøven i de gamle Sprog til næste Sommer maa henstille til Dem, om De i Betragtning af den forskjellige Stilling, Privatister og Skolernes Disciple navnlig ved Anordningen af 16. Juni d. A. have faaet, maatte finde Anledning til at give denne Prøve en noget videre Udstrækning end for Skolens Disciple.

8. Beretning, afgiven af Undervisningsinspektionen under 5te September 1882, om de i 1882 kontrollerede Prøver ved de lærde Skoler og højere Realskoler. De afsluttende Prøver have i Aar været afholdte med et ualmindeligt stort Antal, over 300 til Afgangsprøven for Studerende, ca. 400 til fjerde Klasses Hovedexamen og henved 200 til Realafgangsprøven af højere Grad. Resultaterne have i det hele taget været tilfredsstillende, hvad der ogsaa har faaet Udtryk i det store Antal gode Karakterer, som ere faldne. Netop denne sidste Omstændighed synes dog ogsaa at vise, at et ikke ringe Antal unge Studenter kunne gaa over til Universitetet med en tarvelig Begavelse og dog med en taalelig første Karakter. Vistnok vidner dette for det meste baade om Flid hos Disciplene og om omhyggelig Undervisning fra Lærernes Side, — skjønt vel ogsaa enkelte mindre flittige Disciple kunne slumpe til et ikke rigtig fortjent godt Udfald —, men man kan dog ikke være blind for, at det ogsaa peger hen paa, at de vedblivende Klager over Overbebyrdelse ikke kunne være ganske beføjede. De fleste daarlige Udfald af Examen ramme endnu fjerde Klasses Disciple, især de mindre begavede, som have begyndt paa Studeringer uden altid at erstatte Manglen paa Evne med desto større Flid. En Del af disse opgive vistnok paa dette Standpunkt den studerende Bane, men det vilde under den betydelige Tilgang af Studenter være ret heldigt, om endnu flere afbrøde Studeringerne dermed, end der nu sker.

Der indstiller sig stedse et forholdsvis stort Antal Privatister, i Aar næsten 100 til Afgangsexamen og omtrent 80 til 4de Klasses Hovedexamen, og medens der iblandt dem er forekommet nogle af de dygtigste Dimittender, saa er det paa den anden Side ogsaa imellem dem, at man skal søge de i enhver Henseende slettest forberedte, med hurtig og overfladisk erhvervede Kundskaber, saa slet fordøjede, at deres dannende Indflydelse er næsten forsvindende. Der har været ikke faa iblandt dem, som have været særdeles flinke i de gamle Sprog og vel inde i Oldtidens Liv og Kultur; men der har ogsaa været adskillige med en meget tarvelig Kundskab i disse Retninger, ja hos nogle, deriblandt de ældste, henved 30 Aar gamle, enkelte endog derover, saa ringe, at det Arbejde, som er anvendt paa dem, maa betragtes som spildt, og hvad særlig Græsk angaar, saa ville de ved et theologisk Studium, hvortil de fleste ville gaa, næppe have virkelig Gavn af, hvad de have lært. Det fortjener ogsaa at udhæves, at den Privatisterne give Tilladelse til at aflægge Prøven i latinsk Stil, efterat Examen i de øvrige Afslutningsfag i fjerde Klasse er taget, ikke benyttes til Opnaaelse af større Indsigt i Sprogets Grammatik, men til Forsøg paa at slippe igjennem med det mindst mulige; Stilene ere

ofte saa slette, at man ikke kan forstaa, hvorledes Lærerne kunne lade dem indstille sig til en Prøve, som de aabenbart ikke have ringeste Udsigt til at bestaa. Der er ingen Tvivl om, at mange af de her omtalte Studerende, og især de ældste af dem, berede sig slemme Skuffelser paa den studerende Bane, idet de kun majsommelig og efter langt Arbejde naa frem til en taalelig Afslutning af deres Studeringer, saa meget mere som de for det meste arbejde under fattige Kaar og med liden Udsigt til at opnaa Universitetsstipendier, hvortil naturligvis de flinkere Studenter fortrinsvis have Adgang. Med dette for Øje kan det ikke undre nogen, at flere Censorer beklage, at det ikke i Tide af Venner, Paarørende, Lærere og Dimissorer fraraades disse Mennesker at studere.

Forholdene have efterhaanden ført til, at det aldeles overvejende Antal Privatister indstille sig ved de kjøbenhavnske Privatskoler, af hvilke nogle have vist den Imødekommen at tage imod mange flere end de behøve, endog til flere Gange saa mange som de selv have Dimittender. Derfor have ogsaa ca. 160 af de ca. 300 i Aar anmeldte indstillet sig til Examen i Kjøbenhavn. At Privatisterne derved undertiden kunne opnaa at blive examinerede af deres egne Lærere (og ved fjerde Klasses Examen maaske tillige faa andre af deres Lærere til Censorer), er der i og for sig intet at indvende imod, naar blot ikke med det samme tages særligt Hensyn til de Vanskeligheder, hvormed Examinanden har haft at kjæmpe for at naa sit Maal, eller den store Flid, hvormed han har stræbt hurtigst muligt at gjøre sig færdig.

En nærmere Omtale af samtlige Fag er der heller ikke i Aar Anledning til at gaa ind paa. Det Vidnesbyrd om de fleste Læreres flittige og dygtige Arbejde med Disciplene, som tidligere Prøver have afgivet, kan ogsaa hentes fra dette Aars Examina, og maa udstrækkes til mange yngre Lærerkræfter, som efterhaanden ere tilkomne og have vist sig Skolegjerningen fuldkomment voxne. Deraf følger dog ikke, at ikke hist og her nogle af de tidligere paapegede Mangler endnu klæbe ved nogle Præstationer og Examinationer.

Mange af de danske Udarbejdelser have i Aar udmærket sig ved Stoffets gode Behandling og Fremstilling, hvad der maaske paa flere Steder kan staa i Forbindelse med større Øvelse i Stildispositioner. Men der gives ogsaa Exempler paa Stile, der vidne saavel om Umodenhed, som om Skjødsløshed og Uvidenhed. Denne Forskjel fremtræder vel ogsaa i Præstationerne indenfor de enkelte Skoler, men især er Forskjellen stor imellem de dygtigste og de svageste Privatisters Udarbejdelser. I Retskrivningen er der, uden Hensyn til ligefremme Stavefejl, endnu nogen Uensartethed tilbage, en naturlig Følge af den Gjæring, i hvilken vor Retskrivning længe har befundet sig. For Skolernes Vedkommende har dog denne Uensartethed lidet at betyde, mest der, hvor Skolen modtager i sine øverste Klasser andensteds forberedte Disciple. Anderledes forholder det sig med Privatisterne, i hvis Stile Retskrivningen ikke sjældent er præget af Vilkaarlighed, maaske af deres Læreres eller deres egen personlige Smag. Skjønt det maa anses for naturligst, at ogsaa Privatisterne rette sig efter, hvad Ministeriet ved Cirkulære af 9de August 1871 har fremhævet som det ønskelige, nemlig en Tilslutning til de Regler, som et Antal Mænd (H. N. Clausen m. fl.) under 21de Juli 1870 have anbefalet,

saa holder Inspektionen sig dog ikke for kompetent til, saalænge ikke enkelt bestemt Retskrivning ligefrem er paa budt, at gaa videre end til den Udtalelse, at i Privatisternes Stile skal Retskrivningen i alle Tilfælde være konsekvent og stemmende med en af dens nu brugelige Hovedformer.

Naar det er tilladt i Oldnordisk at forbigaa en Del Vers, saa er dette naturligvis begrundet i de særlige Vanskeligheder, det har for Disciplene ganske at forstaa dem, men Tilladelsen udstrækker sig ikke til saadanne lette Vers, som ere nødvendige til Textens fuldkomne Forstaaelse. Aldeles utilstedeligt er det dog, naar en saadan Overspringen af Vers tillige medfører, at det foreskrevne Pensum af 100 Sider i Virkeligheden ikke naas, hvad der f. Ex. er Tilfældet ved Opgivelse af Wimmers Læsebog med Udeladelse af alle eller saa godt som alle Vers. I saa Tilfælde maa det bestemte kræves, at det manglende erstattes ved saa meget mere læst Prosa.

9. Min. Skrivelse af 19de September 1882 (til Bestyrelsen af Vordingborg Realskole): Med Hensyn til de af Hr. Skolebestyreren i Deres Skrivelse af 28de Juli d. A. stillede Spørgsmaal skulde Ministeriet efter desangaaende at have indhentet Erklæring fra Undervisningsinspektionen for de lærde Skoler og højere Realskoler tjenstligst meddele Dem til behagelig Efterretning:

at man med Hensyn til Omfanget af hvad der i dansk Poesi og Prosa efter Anordning af 30te August 1881 maa fordres opgivet til den almindelige Forberedelsesexamen som læst af de enkelte danske Forfattere — udenfor Holberg og Oehlenschläger — maa anse de Stykker for tilstrækkelige, som findes optagne i Flors Læsebog ved P. Hansen,

at det med Hensyn til Indvøelse af Grammatik i Tysk og Engelsk maa overlades til den enkelte Skole selv at afgjøre, hvorledes denne bliver tilstrækkelig fyldig og befestet,

at Udtrykket »Lützens Zoologi Nr. 2 med nogle Forbigaaelser« er at forstaa saaledes, at der i samme bør læses alt, hvad der er trykt med den største Skrift, hvorimod al Text med de mindste Typer bør springes over. Af hvad der er trykt med de Typer, hvis Størrelse ligger imellem de to nævnte, og hvor der er en anden Skydning imellem Linjerne, maa der læses hvad der findes om Kamæleon og Gekko, om Myrernes Liv (Side 187. 8de Oplag), om Termiter og om Tinter og Kvæser. Brugen af den nævnte Lærebog er dog ikke herved foreskrevet som nødvendig,

at Anordning af 30te August 1881 ved under § 4 e og h at omtale historiske og naturhistoriske Lærebøger ikke derved vil fastslaa, at netop disse skulle bruges; de ere kun nævnte til Belysning af Fordringernes Omfang, hvilken det har været mindre nødvendigt at give ved de andre Fag. En Anvisning paa bestemte Lærebøger, som skulde have den Virkning, at Skolerne fortrinsvis valgte dem, vilde lægge et Baand paa Skolernes Frihed til at naa Maalet ad den Vej, enhver fandt gavnligst for hele Udviklingen, og kunde let kue Læreres og Videnskabsmænds Arbejde paa at skabe nye og bedre Læremidler,

at den i Anordningens §§ 9 og 12 givne Tilladelse til at holde Examinere for Privatister er betinget af, at disse Examinere underkastes de samme Former, som gjælde med Hensyn

til Skolernes egne Disciple, altsaa med Tilkaldelse af fremmede Censorer — efter Skolens Valg og med Inspektionens Billigelse — i alle Fag, hvor der ikke ellers er beskikket en Censor,

at der for de offentlige Skolers og Examenskommissionens Vedkommende vil være at erlægge en Betaling af 6 $\mathcal{K}$. for de i § 9 nævnte Prøver i Sprog og 20 $\mathcal{K}$. for den i § 12 omtalte fuldstændige Prøve, hvad enten den tages med eller uden Fransk, saaledes at der ikke betales for den senere Suppleringsprøve i dette Sprog,

at Beviserne for disse Examina i Henhold til Stempel-loven bør udstedes paa stemplet Papir til Taxt 1 $\mathcal{K}$.

10. Min. Cirkulære af 18de Oktober 1882: Den af Ministeriet nedsatte Kommission til at tilvejebringe Oplysninger om mulige sanitære Misligheder og Mangler i Ordningen af Skolevæsenet og til at fremkomme med Forslag til saadannes fremtidige Forebyggelse har indberettet til Ministeriet, at Kommissionen agter at tilvejebringe de i saa Henseende fornødne Oplysninger dels ved Udsendelse af Skemaer til et vist Antal Skoler til Udfyldning, dels ved Lægeundersøgelse af et Antal Børn og endelig ved en kemisk Undersøgelse af Luften i Skolelokalerne.

I Anledning heraf skulde Ministeriet anmode Hr. Rektoren om, for at Kommissionen ikke skal komme til at savne den Imødekommen fra Skolernes Side, der er nødvendig for at tilvejebringe et brugbart og fyldigt Materiale, at ville yde Kommissionens betydningsfulde Arbejde den fornødne Støtte ved at bidrage til, at de fremsendte Skemaer udfyldes nøjagtigt og samvittighedsfuldt, samt at de Mænd, der foretage den personlige Undersøgelse, nyde den Understøttelse i Udførelsen af det dem betroede Hverv, som de maatte behøve og begjære.

11. Skrivelse, dat. Oktober 1882, fra Kommissionen angaaende Skolehygiejnen: For at opnaa et nøjagtigt Kjendskab til Børnenes Sundhedstilstand i den skolepligtige Alder og til det Arbejde, som de maa udføre (baade Skolearbejde og privat Undervisning), anmodes Hr. Rektoren om at uddele et af medfølgende Skemaer til hver enkelt Elev i Deres Skole. De fire første Rubrikker udfyldes i Hjemmet; Højdemaalet tages paa Skolen under Kontrol af en Lærer (Børnene maales uden Sko eller Støvler), ligeledes Vægtbestemmelsen, hvor det er muligt at skaffe en saadan til Veje. Helbredelsesrubrikken forlanges udfyldt af Huslægen eller en anden autoriseret Læge.

Forat give Hjemmene bedre Lejlighed til at iagttage Børnenes Arbejdstid skulle Skemaerne først tilbageleveres 14 Dage efter, at de ere udleverede fra Skolen, og denne maa paase, at Skemaerne ere rigtigt udfyldte og forsynede med de forlangte Underskrifter. Hvor Skolen har bestemt Grund til at anse Hjemmets Opgivelser for urigtige eller beroende paa en Misforstaaelse, og hvor den ikke ser sig i Stand til at faa den formentlig urigtige Angivelse nærmere oplyst, bedes dette angivet under Rubrikken Skolens Bemærkning, under hvilken Rubrik iøvrigt maa anføres alt, hvad der kan tjene til Vejledning for Kommissionen ved Bedømmelsen af Elevers Sundhedstilstand og de Forhold, der kunne have Indflydelse paa denne.

Saasart Skemaerne ere udfyldte og Skolen har gennemgaaet dem, sendes de tilbage til Formanden for Kommissionen, Hr. Professor Skoledirektør Holbech, Nytorv 19, 2den Sal, Kjøbenhavn, senest inden Udgangen af Januar 1883.

12. Min. Cirkulære af 21de December 1882: Foranlediget af nogle af Gymnastikinspektøren i sin for indeværende Aar afgivne Inspektionsberetning fremsatte almindelige Bemærkninger vedrørende den gymnastiske Undervisning i de lærde Skoler skal Ministeriet herved meddele Følgende til fornøden Iagttagelse.

1. Medens der ved Sorø Skole kun fandtes 1,24 pCt. af det hele Discipeltal fritaget for Gymnastikundervisningen, varierede Antallet af Fritagelser — foruden midlertidigt Syge — ved de øvrige lærde Skoler imellem 13,33 og 21,63 pCt., hvilket formentlig tyder paa, at der fra Skolernes Side ikke føres tilstrækkelig Kontrol med Lægeattesterne, der muligvis i mange Tilfælde have en utilbørlig lang Varighed, og da Fritagelserne i Reglen falde paa de Disciple, der have mindst Lyst og Anlæg til Gymnastik, vedblive disse ogsaa at være tilbage i dette Fag. For at Skolerne kunne have en let Oversigt over Antallet af de Disciple, der ere fritagne for gymnastiske Øvelser, og over Fritagelsernes Varighed, findes det rettest, at der ved Gymnastikundervisningen — saaledes som dette er Tilfældet ved enkelte Skoler — føres en Journal over Øvelserne med en Rubrik for hver Discipel, der af Gymnastiklæreren betegnes i Journalen som deltagende eller fritagen. Gymnastikinspektøren har tillige som et Middel til at forhindre alt for hyppige Fritagelser foreslaaet, at de Disciple, der ere fritagne for at deltage i Øvelserne, møde med deres Klasse i Gymnastiktimerne, saaledes som dette er Tilfældet ved flere Skoler; saafremt Hr. Rektoren vil gaa ind herpaa, haves der fra Ministeriets Side Intet derimod at erindre.

2. Forsaavidt nogle Skoler ophøre enten helt med Gymnastikundervisningen i længere Tid, 1 à 2 Maaneder, henimod Examenstiden, eller indskrænke i flere Maaneder Antallet af Gymnastiktimer, især for de ældre Klassers Vedkommende, for at Disciplene kunne benytte Tiden til Examenslæsning, skal Man herved gjøre opmærksom paa, at Gymnastikundervisningen bør holdes i Gang saavidt muligt i sit fulde Omfang indtil Examen, da Disciplene netop paa Grund af den anstrængende Examenslæsning og megen Stillesiddende paa den Tid trænge til Legemsøvelser.

3. Øvelserne for 5te og 6te Klassers Disciple bør ikke indskrænkes til Hugning alene, eller til Hugning og Voltigering, da de øvrige foreskrevne Øvelser ere ligesaa gavnlige for de unge Mennesker i disse Klasser som i de yngre Klasser, og bidrage til at gjøre Undervisningen mindre ensformig.

4. Ved Svømmeundervisningen bør der bruges Svømmebenklæder; i saa Henseende anbefales de i Handelen forekommende strikkede eller vævede Bomulds Svømmebenklæder.

13. Min. Cirkulære af 23de December 1882: Ministeriet finder Anledning til at indskjærpe, at, naar nogen optages i en lærd Privatskoles femte Klasse efter kun at have underkastet sig den for Privatister anordnede Prøve i Afslutningsfagene ved fjerde Klassens Hovedexamen eller den højere

Realafgangsexamen, den almindelige Forberedelsesexamen eller Skolelærerexamen med de for disse tre Examinere nødvendige supplerende Prøver, bliver han ved Afgangsexamen i Latin og Græsk at prøve ikke blot i det i Anordning af 16de Juni 1882 § 14 nævnte Udvalg af det Pensum i Latin, der skal opgives som statarisk læst under Skolens Ansvar i de to sidste Skoleaar, og i Græsk i hele dette Pensum, men tillige i begge disse Sprog i et opgivet Pensum, der svarer til Minimum af det, som skal være læst inden Udgangen af fjerde Klasse (jfr. Anordning af 5te August 1871 § 2 Nr. 3 og 4 og § 5 b Nr. 1 og 2). Derimod bortfalder denne sidstnævnte Fordring, saafremt vedkommende Privatskole, paa samme Maade som det er paabudt for de offentlige lærde Skoler (jfr. nævnte Anordnings § 7), lader den, der ønsker Optagelse, forinden prøve i de til fjerde Klasses Hovedexamen hørende Fag, i hvilke han ikke tidligere har aflagt Prøve; herom maa der ske Indmeldelse til Ministeriet, hvorved de i Latin og Græsk læste Pensa særlig blive at opgives, og disse maa da selvfølgelig ikke medregnes igjen i det fuldstændige Pensum, som skal være læst inden Afgangsexamen.

Optages nogen undtagelsesvis med Ministeriets Tilladelse i sjette Klasse efter kun at have underkastet sig en af de ovennævnte præliminære Prøver, kunne i ethvert Tilfælde ingen af de Læmpelser, der ved Anordn. af 16de Juni 1882 ere tilstaaede Skoledisciple, komme til Anvendelse paa ham, men han maa examineres i samme Omfang som Privatister.

14. Min. Skrivelse af 3dje Januar 1883: Efter Modtagelsen af Hr. Rektorens behagelige Skrivelse af 22de f. M. skulde Ministeriet herved tjenstligst meddele Dem til behagelig Efterretning, at Man Intet vil have at erindre imod, at Realafgangsexamen af lavere Grad, der efter Anordning 30. August 1881 skal afholdes sidste Gang ved Paaske 1883, for Aalborg Kathedralskoles Vedkommende maa udsættes til Slutningen af Mai Maaned.

15. Min. Skrivelse af 4de Januar 1883: Efter Modtagelsen af Hr. Rektorens Indstilling i behagelig Skrivelse af 22de f. M. skulde Man herved tjenstligst meddele Dem til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse, at Man Intet vil have at erindre imod, at Hans (Kristian Søltøft) Jensen, der i Henhold til Ministeriets Resolution af 15de September f. A. er optagen i Skolens 5te Klasse med Forpligtelse til at forblive der i 2 Aar, saaledes at han efter det første Aars Forløb skulde underkaste sig Prøven i latinsk Stil og i de af 4de studerende Klasses Fag, der fortsættes i 5te Klasse og først derefter betragtes som egentlig Discipel i Skolen, efter de meddelte Vidnesbyrd om hans Udvikling og Kundskaber maa betragtes som endelig optagen i 5te Klasse fra Undervisningens Begyndelse efter Juleferien, saaledes at den ved Halvaarsexamen skrevne latinske Stil maa betragtes som fyldestgjørende Prøve i dette Fag, uden at nogen ny Prøve deri forlanges, og at han forpligtes til, naar han i det tidligste i 1884 indstiller sig til Afgangsexamen, da i Latin og Græsk foruden det for Skolens Dimittender foreskrevne Pensum at opgives som læst saa meget, som der kræves i disse to Fag ved 4de Klasses Hovedexamen.

16. Min. Skrivelse af 9de April 1883: I Anledning af Hr. Rektorens Forespørgsel i behagelig Skrivelse af 23. f. M. om Omfanget af den Prøve i Latin, som Farmaceuter i Henhold til Anordning af 30te August 1881 Post 7 have at underkaste sig, skulde Ministeriet herved tjenstligst meddele Dem til behagelig Efterretning, at Man med dem er enig i, at den paagjældende Bestemmelse bør forstaas saaledes, at Opgivelsen af en Læsebog for Begyndere, navnlig forsaa-vidt derved betones Indøvelsen af Grammatikkens Hovedregler, involverer, at ogsaa de danske Stykker ere gennemgaaede og altsaa ere Gjenstand for Prøve, saa meget mere som saadanne Læsebøger i Reglen ere saa korte, at de ikke kunne taale den Afkortning, som en Udeladelse af disse Stykker vilde medføre.

8. Skolens Afgang- og Aarsprøver.

Realafgangsexamen af lavere Grad blev, som ovenfor anført, afholdt med 3 af 3dje Realklasses Disciple fra den 24de til den 31te Maj d. A. Udfaldet af Prøven vil blive meddelt i Programmet for 1883—84.

Den skriftlige Del af 6te stud. Klasses og 4de Realklasses Afgangsprøver samt af 4de stud. Klasses Aarsprøve afholdes efter Ministeriets Bestemmelse d. 15de, 16de og 18de Juni, til hvilken Tid ogsaa 5te Klasse har skriftlig Examen. For Skolens øvrige Disciple afholdes den skriftlige Prøve d. 2den og 3dje Juli.

Den mundtlige Del af Prøverne finder Sted i følgende Orden:

Tirsdag den 19de Juni).*

Kl. 8.

a. *VI. Naturlære* (Wd., Prof. Zeuthen, O.).

Kl. 4.

a. *IV, a* (6 Disc.) og *4 R. Matematik* (O. Prof. Zeuthen, Wd.).

Onsdag den 20de Juni.

Kl. 8.

d. *IV, b* (10 Disc.) *Mathematik* (O., Prof. Zeuthen, Wd.).

a. *VI. Latin* (R., Overlærer Kleisdorff, Hn.).

Kl. 5.

a. *VI. Oldnordisk* (Wf., Overlærer Kleisdorff, Hn.).

Torsdag d. 21de Juni.

Kl. 8.

a. *VI. Fransk* (D., Skoleinspektør Bache, F.).

Kl. 4.

a. *VI* (7 Disc.) *Engelsk* (Hd., Skoleinsp. Bache, N.).

Kl. 6¹/₂.

a. *VI* (1 Disc.) *Tysk* (Wf., Skoleinsp. Bache, Akj.).

---

*) Bogstaverne a, b, c, d betegne de Værelser, i hvilke der examineres.

Fredag den 22de Juni.

Kl. 8.

a. *VI. Græsk* (D., Prof. Holm, R.).

Kl. 4.

a. *IV, a* (6 Disc.) og *3 Privatister. Latin* (Akj., Prof. Holm, R.).*Lørdag den 23de Juni.*

Kl. 8.

a. *VI. Historie* (Hd., Prof. Holm, R.).

Kl. 4.

a. *IV, b* (10 Disc.). *Latin* (Akj., Prof. Holm, R.).*Mandag den 2den Juli.*

Kl. 12.

d. *IV, a* (8 Disc.). *Fransk* (D., F., R.).

Kl. 5.

d. *IV, b* (8 Disc.). *Fransk* (D., F., R.).*Tirsdag den 3dje Juli.*

Kl. 4.

d. 2, b og (Kl. 5) 2, a. *Engelsk* (Hd., N.).*Onsdag den 4de Juli.*

Kl. 8.

a. *V, a* og (Kl. 10) *V, b. Latin* (Hn., R.).b. *IV, b* (10 Disc.). *Geografi* (N., Hd., Asm.).c. *I, a. Historie* (Wb., O.).d. 2, f. *Fransk* (F., D.).* (Kl. 9) 1, f. *Fransk* (D., F.).

Kl. 11.

b. *IV, a* (6 Disc.) og *4 R. Geografi* (N., Hd., Asm.).c. *II, a* og (Kl. 12^{1/2}) *II, b. Fransk* (F., D.).d. 2, a og (Kl. 12) 2, b. *Tysk* (Akj., Wf.).

Kl. 12.

a. *I, b. Historie* (Wb., O.).

Kl. 4.

a. *III, a* og (Kl. 5^{1/2}) *III, b. Arithmetik* (Wd., O.)b. 3, a og (Kl. 5) 3, b. *Historie* (Hd., Wb.).c. 1, a og (Kl. 5) 1, b. *Dansk* (Hn., R.).d. *II, a* og (Kl. 5^{1/2}) *II, b. Naturhistorie* (N., Akj.).

Torsdag den 5te Juli.

Kl. 8.

- a. III, b og (Kl. 9^{1/2}) III, a. Geometri (Wd., O.).
- b. IV, b (8 Disc.) *Græsk* (D., R., Akj.).
- c. V, b og (Kl. 9) V, a. Historie (Hd., Hn.).
- d. 3, b og (Kl. 9) 3, a. Engelsk (N., F.).

Kl. 11.

- a. 3, b og (Kl. 12) 3, a. Dansk (Hn., Wb.).
- b. IV, a (5 Disc.) og 2 *Privat. Græsk* (D., R., Akj.).
- c. I, b. Tysk (F., Wf.).
- d. 2, b og (Kl. 12) 2, a. Naturhistorie (N., Hd.).

Kl. 4.

- a. 4 *R.* og IV, M. *Naturlære* (Wd., O., Asm.).
- b. II, b og (Kl. 5^{1/2}) II, a. Historie (Wb., R.).
- c. I, a. Tysk (F., Wf.).
- d. 1, b og (Kl. 5) 1, a. Geografi (N., D.).

Fredag den 6te Juli.

Kl. 8.

- a. I, a. Latin (R., Akj.).
- b. 4 *R.* *Engelsk* (Hd., N., F.).
- c. II, a og (Kl. 9^{1/2}) II, b. Arithmetik (O., Asm.).
- d. V, a. Oldnordisk og Dansk (Hn., Wf.).

Kl. 11.

- a. I, b Latin (R., Akj.).
- b. V, b. Oldnordisk og Dansk (Hn., Wf.).
- c. III, a og (Kl. 12) III, b. Fransk (F., D.).
- d. 1, a og (Kl. 12) 1, b. Naturhistorie (N., Wd.).

Kl. 4.

- a. V, a og (Kl. 5) V, b. Fransk (D., F.).
- b. 3, a og (Kl. 5) 3, b. Geometri (O., Wd.).
- c. IV, a (8 Disc.) og (Kl. 5^{1/2}) IV, b (8 Disc.) *Historie* (Hd., R., Wb.).
- d. 2, a og (Kl. 5) 2, b. Geografi (N., Hn.).

Lørdag den 7de Juli.

Kl. 8.

- a. IV, b (8 Disc.) *Tysk* (F., Wf., Akj.).
- b. I, b. Matematik (Asm., Wd.).
- c. III, b og (Kl. 9) III, a. Historie (Wb., D.).
- d. 3, b og (Kl. 9) 3, a. Naturhistorie (N., Hn.).

Kl. 11.

- a. *IV, a* (8 Disc.) *Tysk* (F., Wf., Akj.).
- b. I, a. *Mathematik* (Asm., Wd.).
- c. *4 R. Historie* (Hd., R., Wb.).
- d. I, b. *Geografi* (N., O.).

Kl. 4.

- a. V, b og (Kl. 5) V, a. *Græsk* (Akj., R.).
- b. II, b og (Kl. 5^{1/2}) II, a. *Geometri* (O., Asm.).
- c. I, b og (Kl. 5) I, a. *Religion* (Wb., D.).

Mandag den 9de Juli.

Kl. 8.

- a. *4 R. Dansk* (Wf., R., Hn.).
- b. V, a (5 Disc.) og (Kl 9) V, b (4 Disc.) *Engelsk*
(Hd., F.).
- » (Kl. 10) V (2 Disc.) *Tysk* (Akj., F.).

Kl. 9.

- c. III, a og (Kl. 10) III, b. *Græsk* (R., D.).
- d. *IV, b* (10 Disc.) *Naturhistorie* (N., Hn., Wd.).

Kl. 11.

- a. 2, a og (Kl. 12) 2, b. *Geometri* (Wd., Asm.).
- b. I, b. *Fransk* (F., D.).

Kl. 11^{1/2}.

- c. II, a og (Kl. 12^{1/2}) II, b. *Religion* (Wb., R.).
- d. I, a. *Geografi* (N., O.).

Kl. 4.

- a. 1, a og (Kl. 5) 1, b. *Mathematik* (Asm., O.).
- b. I, a. *Fransk* (F., D.).
- c. 3, a og (Kl. 5) 3, b. *Religion* (Wb., Akj.).
- d. *IV, a* (6 Disc.) og *4 R. Naturhistorie* (N., Hn., Wd.).

Tirsdag den 10de Juli.

Kl. 8.

- a. II, b og (Kl. 9^{1/2}) II, a. *Latin* (Wf., R.).
- b. 3, a (8 Disc.) og (Kl. 9^{1/2}) 3, b + III, M. *Natur-*
lære (Wd., Asm.).
- c. 2, b og (Kl. 9) 2, a. *Historie* (Wb., Akj.).
- d. III, b og (Kl. 9^{1/2}) III, a. *Naturhistorie* (N., Hd.).

Kl. 11.

- a. 1, b og (Kl. 12) 1, a. *Engelsk* (F., Hd.).
- b. 2, b og (Kl. 12) 2, a. *Dansk* (Wf., R.).
- c. I, b. *Religion* (Wb., D.).
- d. II, b og (Kl. 12^{1/2}) II, a. *Geografi* (N., Asm.).

Kl. 4.

- a. 4, f. *Fransk* (F., D., R.).
 » (Kl. 4^{3/4}) 3, f. *Fransk* (F., R.).
 b. V, b og (Kl. 5) V, a. *Naturlære* (Wd., O.).
 d. III. b. og (Kl. 5^{1/2}) III, a. *Geografi* (N., Akj.).

Kl. 5.

- c. I, a. *Religion* (Wb., D.).

Onsdag den 11te Juli.

Kl. 8.

- a. III, a og (Kl. 9^{1/2}) III. b. *Latin* (Hn., R.).
 b. 2, a og (Kl. 9) 2, b. *Arithmetik* (Wd., Asm.).
 c. II, a og (Kl. 9^{1/2}) II, b. *Tysk* (Akj., Wf.).
 d. 3, a og (Kl. 9) 3, b. *Geografi* (N., Hd.).

Kl. 11.

- a. I, a. *Dansk* (Asm., R.).
 b. 2, a og (Kl. 12) 2, b. *Religion* (Wb., Wd.).
 c. 4 R. *Tysk*. (F., Akj., Wf.).
 d. I, b. *Naturhistorie* (N., Hn.).

Kl. 4.

- a. I, b. *Dansk* (Asm., R.).
 b. III, a og (Kl. 5^{1/2}) III, b. *Tysk* (F., Akj.).
 c. 1, a og (Kl. 5) 1, b. *Historie* (Wb., D.).
 d. 3, a og (Kl. 5) 3, b. *Arithmetik* (O., Wd.).

Torsdag den 12te Juli.

Kl. 8.

- a. III, b og (Kl. 9) III, a. *Religion* (Wb. O.).
 b. 3, b og (Kl. 9) 3, a. *Tysk* (F., Wf.).
 c. 1, b og (Kl. 9) 1, a. *Tysk* (Akj., D.).
 d. I, a. *Naturhistorie* (N., Hn.).

Freitag den 13de Juli Kl. 10 prøves de til Optagelse anmeldte nye Disciple; de, der ere hindrede i at møde til den Tid, prøves Mandag den 20de August Kl. 8, Form.

Lordag den 14de Juli Kl. 10 afholdes Sangprøve, hvorpaa Udfaldet af Prøverne og Disciplenes Omflytning bekendtgjøres.

Undervisningen i det nye Skoleaar begynder Mandag den 20de August Kl. 1.

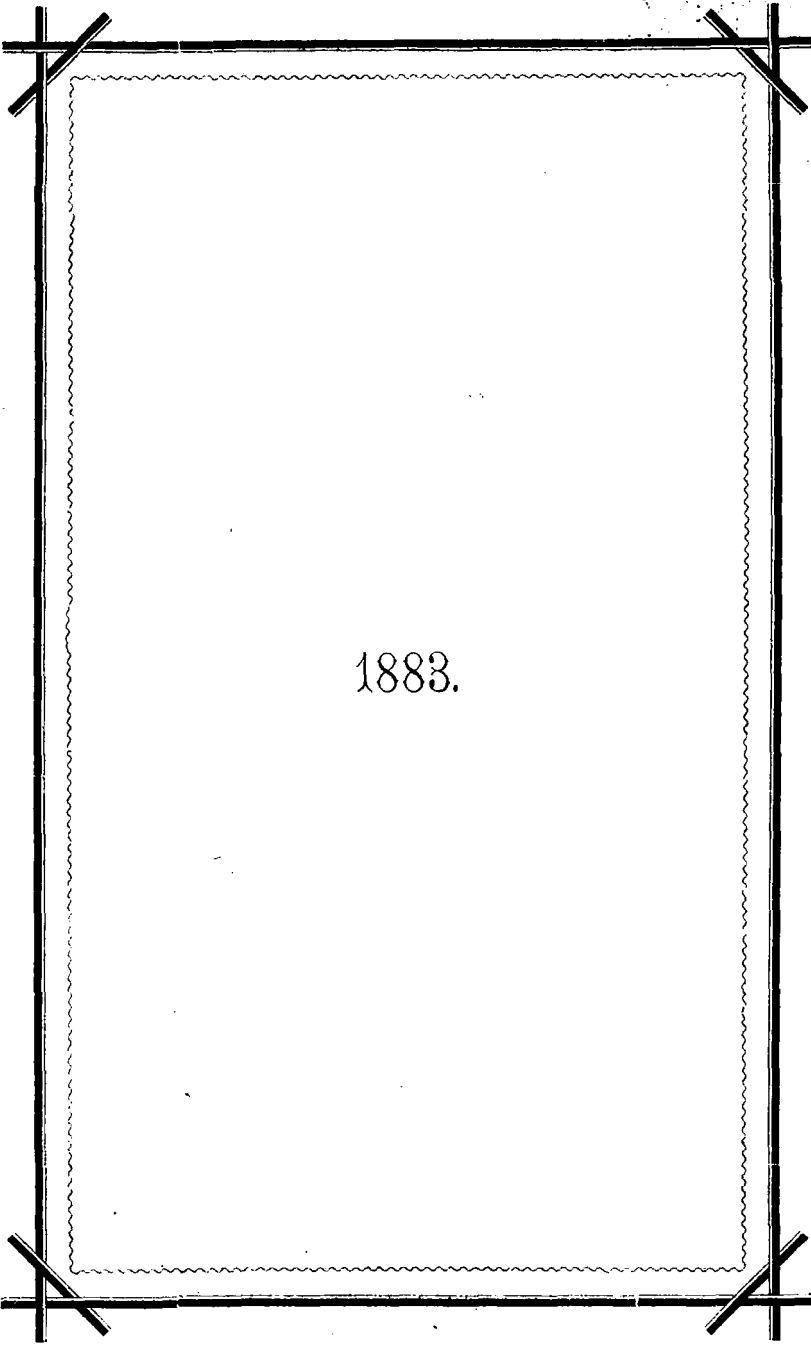
Disciplenes Forældre og Værger samt enhver, der har Interesse for Skolen og dens Gjerning, indbydes herved til at overvære de mundtlige Prøver og Slutningshøjtideligheden. •

Aalborg Kathedralskole, den 3dje Juni 1883.

D. H. Bøggild.

1883.